

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ**

ШЕРСТЮК РОМАН ПЕТРОВИЧ

УДК 330.341: 65.016.7

**БАГАТОКОМПОНЕНТНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО
МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ
ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА
(Постконфліктні Європейсько-трансформаційні акценти)**

Спеціальність 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

А В Т О Р Е Ф Е Р А Т
дисертації на здобуття наукового ступеня
доктора економічних наук

Тернопіль – 2018

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано у Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя Міністерства освіти і науки України.

Науковий консультант: доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України
Андрушків Богдан Миколайович,
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя Міністерства освіти і науки України, завідувач кафедри менеджменту інноваційної діяльності та підприємництва

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор
Семенов Андрій Григорович,
Інститут економіки Класичного приватного університету, завідувач кафедри економіки;

доктор економічних наук, професор
Стадник Валентина Василівна,
Хмельницький національний університет Міністерства освіти і науки України, кафедра менеджменту, адміністрування та готельно-ресторанної справи;

доктор економічних наук, професор
Тарасюк Галина Миколаївна,
Житомирський державний технологічний університет Міністерства освіти і науки України, завідувач кафедри менеджменту організацій і адміністрування.

Захист дисертації відбудеться 27 березня 2018 р. о 10³⁰ год. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 58.052.05 Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя Міністерства освіти і науки України за адресою: 46008, м. Тернопіль, вул. Білогірська, 50, зала засідань.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя Міністерства освіти і науки України за адресою: 46001, м. Тернопіль, вул. Руська, 56.

Автореферат розіслано 24 лютого 2018 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради
Д 58.052.05

Л.М. Мельник

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В Україні на даний час спостерігається складний процес економічних і соціальних перетворень, у т. ч. і в сфері промислового виробництва. Пропоновані науковцями і практиками розробки у цій сфері в багатьох випадках допомагають уникнути хибних управлінських рішень та забезпечити ефективний перехід від інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент до результативних виробничих соціально-трудова відносин, не оминаючи систему управління чинниками, що забезпечують ефективність господарювання.

Як відомо економічний розвиток успішних країн Європи, куди Україна прямує, її інтеграція у високотехнологічне конкурентне середовище зумовили необхідність переходу вітчизняних промислових підприємств до інноваційної моделі розвитку, в якій головним джерелом довготривалого економічного зростання стають наукові надбання, їхнє технологічне застосування та людський ресурс, який стає визначальним чинником у діяльності підприємств та економіки загалом.

Відсутність надання державної підтримки інноваційним проектам в умовах промислових підприємств, недофінансування науки, низький відсоток залучення інвестицій для розвитку підприємств, орієнтація великої кількості підприємств на російський та китайський ринки, де існують низькі стандарти якості, корумпованість органів влади тимчасово не дають змоги українським промисловим підприємствам ефективно господарювати. Тому використання власне багатокомпонентної моделі управління чинниками ефективної діяльності, повертає до себе дедалі більшу увагу науковців, практиків, представників практичного бізнесу та обумовлює актуальність і своєчасність досліджуваної проблематики.

Забезпечення ефективної роботи промислових підприємств завжди мало, має і буде мати свої особливості, тому формування ефективного організаційного механізму промислового підприємства та використання інноваційних підходів у яких основою є багатокомпонентна модель його формування вимагає глибокого теоретичного та практичного осмислення управлінських процесів, актуальність яких буде лише зростати в міру просування України до Європейського простору шляхом оновлення економічних структур та методів господарювання. Усе це ще раз обґрунтовує актуальність та необхідність дослідження даної теми.

Необхідно відмітити, що ця проблематика знайшла своє відображення у роботах багатьох провідних вчених України, в т. ч. О. І. Амоші, В. Н. Амітана, Б. М. Андрушківа, О. М. Анісімової, М. Г. Білопольського, П. Т. Бубенко, З. Ф. Бриндзі, О. Б. Бойка, О. М. Галушко, А. Г. Семенова, В. В. Стадник, Л. М. Саломатіної, А. М. Турило, Ю. Б. Кравчука, О. Е. Кузьміна, Є. В. Крикавського, Б. М. Мізюка, О. В. Панухник, В. Л. Пілюшенко, О. С. Поважного, В. М. Порохні, Г. М. Тарасюк, І. Б. Федішин, О. В. Хаджинової, М. Г. Чумаченка та ін. Ряд зарубіжних та вітчизняних учених підкреслюють значущість та необхідність використання суб'єктами господарювання саме логістики, як системи зниження витрат: А. Д. Чандлер, Дж. Доналд Бауерсокс, Дж. Дейвід Клосс, Дж. Шанк, В. Говараджан, Дж. Менш, К. Перез, Р. Едвард Фрімен, П. Д. Дудкін та ін.

Разом з тим, детальний аналіз вивченої літератури з даної проблематики дає

підстави стверджувати про недостатнє наукове і практичне висвітлення формування організаційного механізму управління на основі багатокомпонентної моделі та удосконалення управління чинниками ефективної діяльності промислового підприємства шляхом впровадження, у т. ч. розроблених зокрема і нашими ученими, інноваційних підходів. Власне тому виникає потреба глибшого вивчення даного питання, визначення завдань та розробки необхідних заходів для перетворення підприємств промисловості на конкурентоспроможну інноваційну галузь, що динамічно розвивається.

Справді, у розгляді зазначеної проблеми залишається ряд невирішених питань, які стосуються в першу чергу аналізу діяльності в означених контекстах промислового підприємства, формування і апробації нових підходів до формування організаційного механізму управління чинниками, серед яких діагностування, інноваційність, ефективне використання інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент для забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, напрямами. Дисертаційне дослідження виконано відповідно до планів науково-дослідних робіт Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя у межах науково-дослідних тем: «Удосконалення управління навчально-науково-виробничими системами в умовах суспільних та інституційних трансформацій» (№ ДР 0211U002590), де автором обґрунтовано систему організаційних та економічних методів управління виробничими системами у трансформаційному періоді; «Інноваційні підходи в управлінні економікою підприємств в сучасних умовах» (№ ДР 0111U002591), де автором розвинуто підходи до побудови моделі стратегічного планування для підтримки конкурентоспроможності промислового підприємства із врахуванням інноваційних, ресурсних, логістичних і маркетингових чинників впливу на функціонування суб'єкта господарювання; «Інноваційні, безпекові та ресурсні засади удосконалення управління підприємствами в умовах економічних реформ виробничої та соціогуманітарної сфер» (№ ДР 0117U004676), де автором визначено вплив інновацій та логістики на зменшення витрат у діяльності промислових підприємств та можливі напрями їх зменшення.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є формування багатокомпонентної моделі управління чинниками ефективної діяльності для забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства на основі виділення інноваційно-ресурсних та логістично-маркетингових компонент та формування методичного управлінського інструментарію щодо її реалізації.

Для досягнення поставленої мети у дисертаційній роботі було сформульовано і вирішено такі наукові та практичні завдання:

- уточнити сутність дефініцій та понять «стабільне функціонування», «виробничо-господарський потенціал», «забезпечення стабільного функціонування»;
- виокремити принципи побудови моделі забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства з метою оптимізації його витрат;
- узагальнити наукові підходи до обґрунтування раціональних змін у

спеціалізації виробництва промислових підприємств та їх збутових орієнтацій;

- удосконалити концептуальні положення логістичної системи підприємства, спрямованої на забезпечення його стабільного функціонування;

- визначити роль та місце стратегічного планування у системі формування багатокomпонентної моделі управління інноваційними, ресурсними, логістичними та маркетинговими чинниками активізації промислового виробництва у постконфліктний період;

- розвинути механізми стратегічного управління розвитком промислового підприємства на основі інтеграції інноваційних, ресурсних, логістичних та маркетингових чинників впливу на ефективність діяльності підприємства у системі стратегічного менеджменту;

- обґрунтувати необхідність формування механізму управління чинниками ефективної діяльності промислового підприємства та передумов переходу до стратегічного планування й доцільність впровадження нових організаційно-економічних механізмів, як засобу управління інноваційно-ресурсними та логістично-маркетинговими компонентами ефективного розвитку промислового підприємства;

- проаналізувати особливості функціонування існуючих організаційних та економічних методів управління ресурсами промислового підприємства;

- розробити рекомендації щодо оптимізації структури витрат промислового підприємства та розподілення його ресурсів в інноваційно-ресурсному та логістично-маркетинговому ланцюгу на основі функціонально-логістичного підходу до управління витратами та ефективного використання ресурсів;

- сформулювати ефективний інструментарій оцінювання економічної ефективності застосування багатокomпонентної моделі формування організаційного механізму забезпечення стабільного функціонування підприємства;

- розробити науково-методичний підхід щодо оцінювання виробничо-господарського потенціалу промислових підприємств з використанням оптимально збалансованої системи показників;

- обґрунтувати теоретико-методологічні підходи до побудови моделі стратегічного планування, орієнтованої на підтримку конкурентоспроможності промислового підприємства;

- реалізувати науково-теоретичний підхід до управління інноваційними, ресурсними, логістичними та маркетинговими чинниками з метою раціонального використання ресурсів для ефективної та стабільної діяльності підприємства;

- розробити та обґрунтувати багатокomпонентну модель формування організаційного механізму, яка б забезпечила можливість стабільного функціонування промислових підприємств.

Об'єктом дослідження послужили процеси управління інноваційними, ресурсними, логістичними та маркетинговими чинниками ефективної діяльності на основі багатокomпонентної моделі, що впливають на стабільне функціонування промислового підприємства та його витрати.

Предметом дослідження є принципи, положення, економічні методи, прийоми та практичні аспекти формування інноваційно-ресурсної та

логістично-маркетингової стратегії управління чинниками ефективної діяльності та витратами промислового підприємства.

Методи дослідження. Теоретико-методологічну основу дисертаційної роботи сформуvalи наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених із зазначеної тематики. Методологічний базис дослідження становить система загальнонаукових та спеціальних методів, які дозволили дослідити особливості функціонування організаційного механізму управління, як передумову багатокomпонентного підходу до формування інноваційно-ресурсного та логістично-маркетингового управління ресурсами промислового підприємства та сформуvalи концептуально-теоретичні положення, науково-методичні та практичні основи побудови організаційного механізму, як цілісної системи інноваційних напрямів підвищення ефективності функціонування даних підприємств на основі багатокomпонентної моделі.

Виконане дослідження базувалось на застосуванні таких методів: *історичного та контент-аналізу* - для дослідження напрямів розвитку промислових підприємств та компонентних стратегій управління витратами (розділ 1, підрозділи 1.2, 1.3); *гносеологічного аналізу* - при вивченні наукових підходів щодо формування теоретичних засад та понятійного апарату (розділ 1, підрозділ 1.1); *теорії систем і системного аналізу* - для ідентифікації чинників впливу конфліктних та постконфліктних ситуацій на функціонування існуючих організаційно-економічних механізмів управління (розділ 3, підрозділи 3.1, 3.2); *методу порівняння* - для уточнення понятійно-категоріального апарату, оцінювання та впорядкування підходів щодо структуризації інноваційних, ресурсних, логістичних та маркетингових чинників (розділ 3, підрозділ 3.3); *економіко-статистичного й порівняльного аналізу* - для виявлення тенденцій розвитку і структурних змін у переробній промисловості України (розділ 2, підрозділи 2.1, 2.2); *системного підходу* - для ідентифікації можливих сценаріїв управлінських рішень та стратегій розвитку організаційного механізму (розділ 4, підрозділ 4.2); *наукової абстракції та економіко-математичного моделювання* - при розробленні багатокomпонентної моделі в умовах постконфліктних ситуацій (розділи 5, 4); *графічний* - для візуалізації результатів дослідження (розділи 1-5); *узагальнення* - для обґрунтування багатокomпонентної моделі формування організаційного механізму промислового підприємства в умовах конфліктних та постконфліктних ситуацій (розділ 4, підрозділ 4.2); *абстрактно-логічний* - для теоретичних узагальнень і висновків за результатами дослідження (розділи 1-5); *діалектичний підхід* з метою вивчення економічних процесів діяльності промислових підприємств, який передбачає всебічне виявлення закономірностей, тенденцій, взаємозв'язків і взаємозалежностей, що постійно здійснюються і розвиваються (розділи 2, 3).

Інформаційну базу дослідження складають законодавчі та нормативно-правові документи України, що регулюють господарську та інноваційну діяльність. У роботі використовувалися офіційні дані Державної служби статистики України, законодавчі і нормативні акти Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України, монографії та колективні праці з досліджуваної проблематики, матеріали науково-дослідних інститутів та періодичних видань, аналітичні огляди міністерств, звітні матеріали окремих вітчизняних підприємств переробної галузі, матеріали анкетного

опитування керівників та фахівців досліджуваних підприємств та організацій, ресурси мережі Інтернет, органів державного і регіонального управління з питань інноваційного розвитку, праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, а також результати власних досліджень і розрахунків.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у концептуальному вирішенні важливої наукової проблеми – забезпечення стабільного функціонування промислових підприємств та теоретичному, методологічному, методичному і прикладному обґрунтуванні наукових засад формування багатокomпонентної моделі організаційного механізму, що сприятиме досягненню ефективної діяльності підприємств переробної промисловості.

Основні наукові результати дослідження полягають у тому, що

вперше:

- обґрунтовано концепцію багатокomпонентної моделі формування організаційного механізму забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства на основі використання інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент, що сприятиме підвищенню ефективності його діяльності та оптимізації витрат;

- запропоновано науково-теоретичний підхід до управління чинниками, які забезпечують стабільне функціонування промислового підприємства, що полягає у скоординованому впливі на інноваційно-ресурсні та логістично-маркетингові компоненти з метою раціонального використання ресурсів під час розподілу за ланками системи постачання, виробництва та розподілення;

- ідентифіковано та обґрунтовано систему організаційних та економічних методів управління процесами, теоретичні й прикладні інструменти забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства, що уможливить оперативно впливати на чинники, які сприяють підвищенню ефективності господарювання підприємства і дозволить гнучко реагувати на виникнення випадків, пов'язаних з трансформаційними змінами виробничого середовища;

удосконалено:

- теоретико-методологічні підходи до побудови моделі стратегічного планування, орієнтованої на підтримку конкурентоспроможності промислового підприємства, які на відміну від інших, передбачають врахування інноваційних, ресурсних, логістичних і маркетингових чинників впливу на функціонування господарюючого суб'єкта;

- науково-методичний підхід до оцінювання виробничо-господарського потенціалу промислових підприємств, який, на відміну від існуючих, обумовлює необхідність формування фінансово-економічного механізму управління виробничо-господарським потенціалом промислових підприємств з використанням оптимально збалансованої системи показників;

- ідентифікацію чинників внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування промислових підприємств, що, на відміну від наявних, передбачає визначення їх інтеграційного впливу на рівень економічної ефективності виробничо-господарської діяльності господарюючих суб'єктів;

- інструментарій оцінювання економічної ефективності застосування

багатокомпонентної моделі формування організаційного механізму забезпечення стабільного функціонування підприємства, який ґрунтується на комплексному поєднанні оцінки ефектів інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент на основі використання математичної моделі з урахуванням підходу транслюючих функцій, що уможливить спрощення загальної процедури оцінювання та прийняття управлінських рішень.

набули подальшого розвитку:

- понятійно-категоріальний апарат дослідження процесів забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства в частині уточнення дефініцій «стабільне функціонування», «виробничо-господарський потенціал», «забезпечення стабільного функціонування» які, на відміну від існуючих, передбачають уточнення сутності ознак, взаємозв'язків між ними та обґрунтовано їх співвідношення на основі критерію спрямованості результатів діяльності промислового підприємства з метою підвищення ефективності його діяльності;

- принципи побудови моделі забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства на основі виділення цільових пріоритетів, що відрізняються спрямованістю на ефективне управління матеріальними, фінансовими, трудовими та інформаційними ресурсами з метою оптимізації його витрат;

- наукові підходи до обґрунтування раціональних змін у спеціалізації виробництва промислових підприємств та їх збутових орієнтацій, які, на відміну від існуючих, враховують умови зростання пропозиції продукції власного виробництва в контексті виходу на нові об'єктові цільові ринки;

- механізми стратегічного управління розвитком промислового підприємства на основі інтеграції інноваційних, ресурсних, логістичних та маркетингових чинників впливу на ефективність діяльності підприємства у системі стратегічного менеджменту, які, на противагу існуючим, передбачають їх об'єднання у компоненти – інноваційно-ресурсну та логістично-маркетингову – на засадах комплексної реалізації багатокомпонентної моделі формування забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства;

- концептуальні положення логістичної системи підприємства, спрямованої на забезпечення його стабільного функціонування, які, на відміну від існуючих, зорієнтовані на управління матеріальними, фінансовими, трудовими та інформаційними потоками технологічних операцій з постачання ресурсів, виробництва і доведення готової продукції до споживача за такими напрямками: виробничий, підвищення рівня логістичного сервісу, комерційний, технологічний і соціальний.

Практичне значення одержаних результатів. До результатів, що мають найбільше практичне значення, належать пропозиції щодо впровадження алгоритму процесу вибору та оцінки ефективності проекту стратегії управління чинниками ефективної діяльності підприємства з урахуванням можливих витрат; методики планування та управління чинниками ефективної діяльності підприємства та оптимізації витрат на основі інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент з точки зору виділення цільових пріоритетів.

Практичні результати роботи, їх рівень і ступінь використання полягають у

тому, що концептуальні та методичні підходи і практичні рекомендації, висунуті у дисертації, можуть бути використані переробними підприємствами промисловості при формуванні організаційного механізму для забезпечення стабільного функціонування підприємства та його розвитку.

Результати дослідження та пропозиції, що запропоновані, знайшли застосування у практичній діяльності солодового заводу ПрАТ «ОБОЛОНЬ» (довідка від 28.08.2017 р. № 738/0/43-11) у напрямі розроблення механізму забезпечення стабільного функціонування та підвищення ефективності діяльності підприємства. Сформовані рекомендації дисертанта щодо раціональних змін у спеціалізації виробництва підприємства та його збутової орієнтації з метою пошуку шляхів виходу на нові об'єктові цільові ринки були використані на ТДВ «АДАМС» (довідка від 02.10.2017 р. № 439). Окремі положення дисертаційної роботи впроваджено у діяльність ПрАТ «Тернопільський молокозавод» (довідка від 19.09.2017 р. № 1015/02/2) при формуванні на підприємстві логістичного центру, що дало змогу визначити основні функції та напрями діяльності цього підрозділу та дозволило підвищити рівень ефективності управління витратами підприємства. Пропозиції, щодо використання оптимально збалансованої системи показників були впроваджені у діяльність ПрАТ «Деражнянський молочний завод» (довідка від 29.09.2017 р. № 851/3) при формуванні на підприємстві фінансово-економічного механізму управління виробничо-господарським потенціалом, що дозволило підвищити конкурентоспроможність та забезпечити стабільне функціонування підприємства.

Основні теоретичні, методичні, організаційні та практичні положення щодо забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства використовуються у навчальному процесі Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя під час підготовки та викладання дисциплін: «Теорія і практика менеджменту», «Підприємництво», «Економіка інноваційного підприємництва», «Антикризове управління» та «Менеджмент» (довідка від 08.02.2018 р. № 2/28-275); Рівненською філією ПВНЗ «Європейський університет» при викладанні навчальних дисциплін: «Менеджмент», «Антикризове управління», «Економіка і організація інноваційної діяльності», «Моделювання управлінських рішень», «Інноваційна економіка». Застосування в навчальному процесі матеріалів дисертаційного дослідження дало змогу адаптувати перелічені дисципліни до сучасних тенденцій розвитку економіки, поглибити їх теоретично-методичні основи та підвищити якість підготовки фахівців (довідка від 05.10.2017 р. № 245); Хмельницьким університетом управління та права при викладанні навчальних дисциплін: «Операційний менеджмент», «Інвестиційний менеджмент», «Бренд менеджмент», «Антикризове управління», та «Економіка і фінанси підприємства» (довідка від 29.09.2017 р. № 0867/18).

Особистий внесок здобувача. Основні наукові положення, розробки, висновки та рекомендації є результатом самостійно проведеного автором дослідження щодо ефективної діяльності промислового підприємства на основі багатокомпонентної моделі формування організаційного механізму з використанням інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент для її реалізації в умовах економічних трансформацій і обговорювались на щорічних

науково-практичних конференціях професорсько-викладацького складу за підсумками науково-дослідної роботи Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. Наукові положення, висновки і рекомендації, наведені у роботі, отримані автором самостійно. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертаційній роботі використано лише ті положення, що є результатом особистого дослідження автора. Внесок автора у колективно опубліковані праці конкретизовано у переліку публікацій. Положення і результати кандидатської дисертації у дослідженні не використовувались.

Апробація результатів дисертації. Основні положення та результати дослідження були оприлюднені на науково-практичних конференціях: Третьої Всеукраїнської науково-практичної конференції пам'яті почесного професора ТНТУ ім. І. Пулюя, академіка НАН України Чумаченка Миколи Григоровича «Сучасні організаційно-економічні механізми управління якістю та ресурсним потенціалом в умовах сфери послуг і виробництва (інноваційні аспекти)» (м. Тернопіль, 2014 р.); Міжнародної науково-практичної конференції «Маркетинговий інструментарій управління попитом на товари і послуги» (м. Тернопіль, 2015 р.); IV, V, VI Міжнародної науково-технічної конференції молодих учених та студентів «Актуальні задачі сучасних технологій» (м. Тернопіль, 2015, 2016, 2017 рр.); Міжнародної науково-технічної конференції «Сучасні особливості формування і управління інноваційним потенціалом регіонального розвитку туризму та рекреації із залученням молодіжного ресурсу» (м. Тернопіль, 2015 р.); Міжнародної науково-практичної конференції «Стан і перспективи харчової науки та промисловості» (м. Тернопіль, 2015 р.); Четвертої Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті почесного професора ТНТУ ім. І. Пулюя, академіка НАН України Чумаченка Миколи Григоровича «Інноваційні аспекти ресурсовикористання» (м. Тернопіль, 2015 р.); X Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва» (м. Харків, 2016 р.); П'ятої всеукраїнської науково-практичної конференції пам'яті почесного професора ТНТУ ім. І. Пулюя, академіка НАН України Чумаченка Миколи Григоровича «Інноваційні засади управління підприємствами в умовах сталого розвитку» (м. Тернопіль, 2016 р.); XIX наукової конференції Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя (м. Тернопіль, 2016 р.); Шостої всеукраїнської науково-практичної конференції пам'яті почесного професора ТНТУ ім. І. Пулюя, академіка НАН України Чумаченка Миколи Григоровича «Інноваційний розвиток: стратегічний погляд у майбутнє» (м. Тернопіль, 2017 р.); Науково-практичного семінару «Особливості розвитку соціального бізнесу в умовах інтеграційних перетворень» (м. Тернопіль, 2017 р.); Міжнародної науково-практичної конференції «ОСББ: досвід, виклики, перспективи» (м. Тернопіль, 2017 р.).

Публікації. За темою дисертаційної роботи Основні положення, дисертаційної роботи опубліковано в 43 наукових працях, з них 1 – одноособова монографія, 8 колективних монографій, 21 – у фахових виданнях, в т.ч. 17 – у виданнях іноземних держав та виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз, 4 публікації в інших наукових виданнях. Загальний обсяг

публікацій становить 77,04 д.а., що в цілому становить особистий внесок здобувача 35,3 д.а.

Структура та обсяг роботи. Дисертація складається із переліку скорочень, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел.

Загальний обсяг дисертації становить 470 сторінок, у тому числі, основного тексту – 266 сторінок, включає 22 таблиці, 35 рисунків, 12 додатків, список використаних джерел, що налічує 593 найменування.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИСЕРТАЦІЇ

У вступі обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету, головні завдання, визначені об'єкт, предмет і методологічні засади дослідження, висвітлено наукову новизну та практичне значення отриманих автором результатів, наведено відомості щодо їх апробації.

У першому розділі «**Теоретичні основи управління ефективною діяльністю промислового підприємства в умовах постконфліктної трансформаційної економіки**» висвітлено сучасний стан теорії інновацій в оцінках вітчизняних та зарубіжних учених-економістів; розкрито їх суть та зміст; висвітлено характеристику принципів та закономірностей управління інноваційною діяльністю підприємства та наведено класифікацію чинників, що забезпечують ефективність діяльності підприємств. Визначено теоретичні засади та понятійний апарат за темою дослідження. Дано характеристику напрямів (компонент) розвитку промислових підприємств як складової організаційного процесу економічних реформ. Обґрунтовано компонентні стратегії в ефективному їх управлінні.

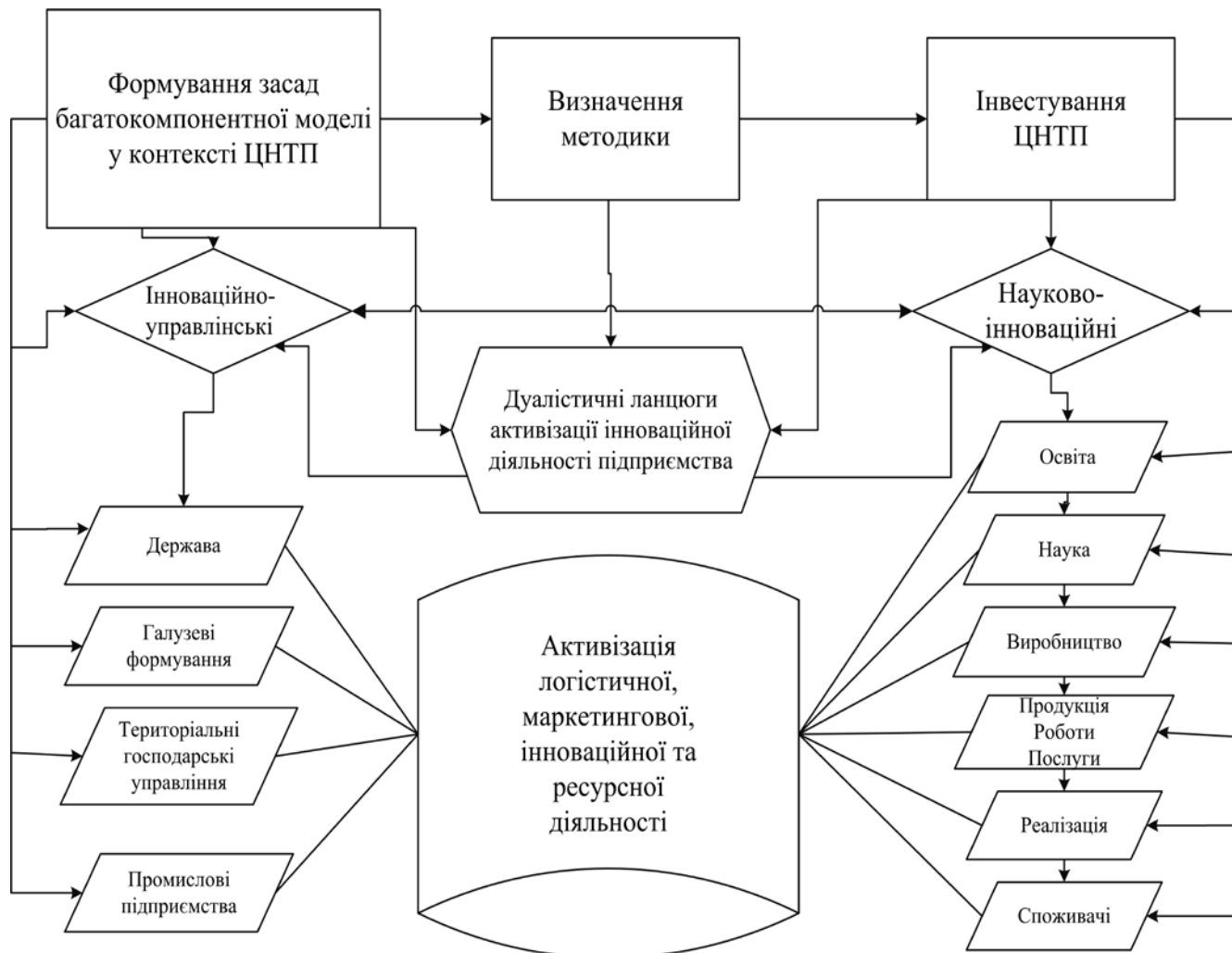
Сучасна інтерпретація згаданих понять «інновація» та «інноваційна діяльність» має довгу еволюційну історію розуміння цих явищ у світовій економіці. З одного боку вони трактуються як результат творчого процесу у вигляді нової продукції, технології, методу, а в іншому як процес введення нових виробів, елементів, підходів замість діючих на конкретний час шляхом впливу на інноваційні, ресурсні логістичні та маркетингові чинники. У зв'язку з цим у світовій економічній думці власне таких дві точки зору обумовили принципи створення двох підходів до трактування інновацій: статичного та динамічного.

Динамічний підхід, у рамках якого інновація виступає як «інновація-процес», у динаміці розглядає процес, що охоплює дослідження, проектування, розроблення, організацію виробництва, комерціалізацію і поширення нових виробів, технологій, принципів замість існуючих.

Доведено, що є всі підстави не протиставляти динамічний та статистичний підходи, і погодитися з тими вченими-економістами, які розглядають інновацію комбіновано: і як одиничний акт (інновація-продукт) і як процес (інновація-процес), оскільки кожний підхід має свою логіку у розумінні сутності інновацій як особливого відтворювального процесу. У роботі запропоновано таке визначення поняття «інновація»: інновація як одиничний акт, тобто будь-який впроваджений новий продукт (послуга) або продукт з новими якостями, новий засіб його виробництва, освоєння нових джерел сировини, нових ринків збуту, нові організаційно-технічні,

управлінські, соціально-економічні рішення виробничого, фінансового, комерційного і т.д.

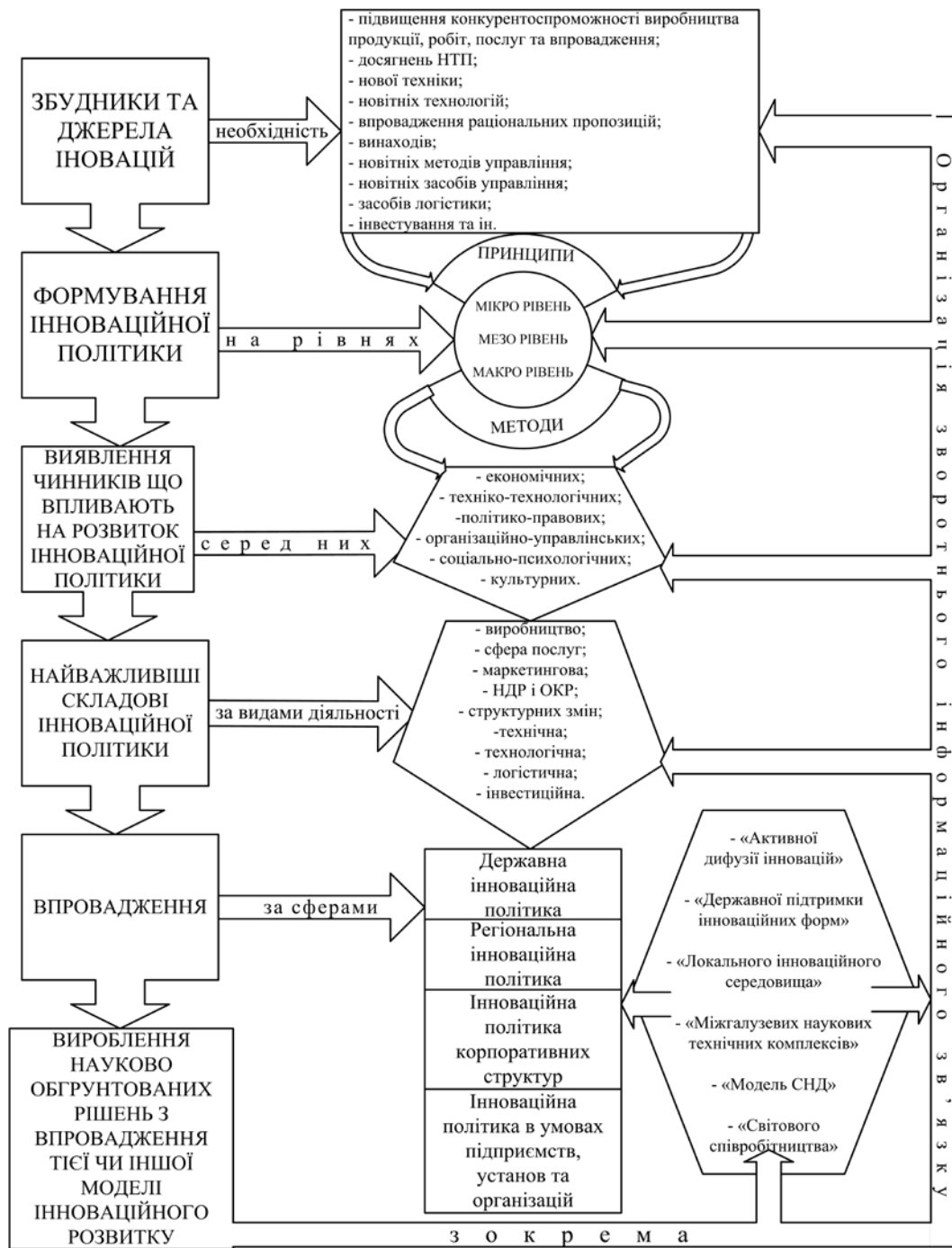
Авторське бачення дало змогу визначити етапи інноваційного просування багатокомпонентної моделі у контексті цільових науково-технічних програм (ЦНТП) з використанням дуалістичних підходів (рис. 1).

Рис. 1. Етапи інноваційного просування багатокомпонентної моделі у контексті ЦНТП з використанням дуалістичних підходів

Управління інноваційною діяльністю з використанням багатокомпонентної моделі організаційного механізму забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства, сьогодні набуває особливої актуальності й значення на мікро-, мезо- та макрорівнях. Будучи ключовою категорією інноваційної теорії, інновації визначають суть, специфіку інноваційних процесів і, відповідно, особливості управління ними. У дисертації виокремлено основні принципи управління інноваційною діяльністю підприємства, зокрема: наукової обґрунтованості, комплексності, цілеспрямованості, тотожності, стійкості, участі, оптимальності, ієрархічності, безперервності, гнучкості, критеріальності, декомпозиції, економічності, інтегрованості, точності, адаптивності, релевантності, гнучкості, альтернативності, декомпозиції, інтегрованості, динамічності.

Визначено основні складові і напрями використання багатокomпонентності в організаційному механізмі (рис. 2).

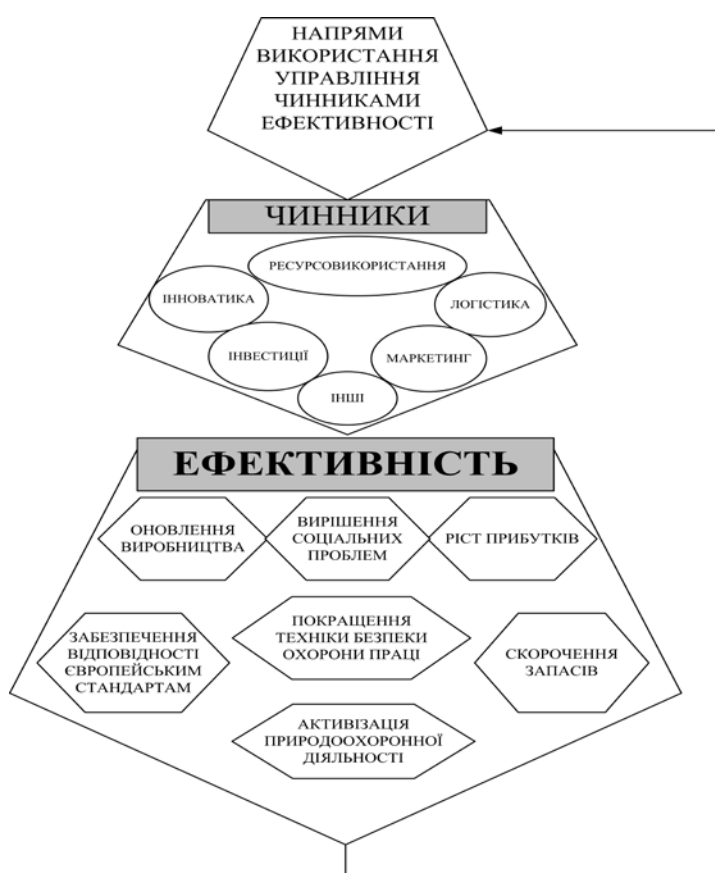

Рис. 2. Основні складові і напрями використання багатокomпонентності в організаційному механізмі

Підкреслено, що на сучасному етапі економічного розвитку України характерною є наявність великої кількості різноманітних чинників (внутрішніх та зовнішніх), які внаслідок свого стримуючого або стимулюючого впливу можуть призвести як до зниження, так і до підвищення ефективності діяльності окремих галузей економіки, що однозначно позначиться на діяльності підприємств, у тому числі інноваційні, ресурсні, логістичні та маркетингові. Кожен чинник внутрішнього

чи зовнішнього середовища впливає на діяльність підприємства з різною інтенсивністю. Так, макроекономічний стан держави формує умови, в якій функціонує та чи інша галузь та її інноваційна складова. Стан та розвиток галузі зумовлює розвиток окремих підприємств, у тому числі, виходячи з його внутрішніх потреб та ресурсів. Тобто чинники макро- та мезорівнів опосередковано впливають на інноваційну діяльність підприємств, а мікрорівнів – безпосередньо. Це говорить про те, що такі чинники діють із середини підприємства і, на відміну від попередніх, ними можна управляти, а в разі необхідності приймати управлінські рішення для їхнього коригування.

Відображено принцип дії організаційного механізму реалізації інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової стратегії антикризового управління чинниками ефективної діяльності та оптимізації витрат промислового підприємства у постконфліктний період (рис. 3).

Рис. 3. Принцип дії організаційного механізму реалізації інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової стратегії антикризового управління чинниками ефективної діяльності та оптимізації витрат промислового підприємства у постконфліктний період

Охарактеризовано структуру промислового виробництва на прикладі переробних підприємств Тернопільської області (табл. 1), та відмічено, що в ній значне місце займають промислові підприємства, що мають високий рівень витрат і незначну частку доданої вартості. Негативно виглядає також тенденція зміни цієї різниці, що збільшується протягом останніх років.

Таблиця 1

Виробництво основних видів продукції переробних підприємств Тернопільської області за 2013–2016 роки

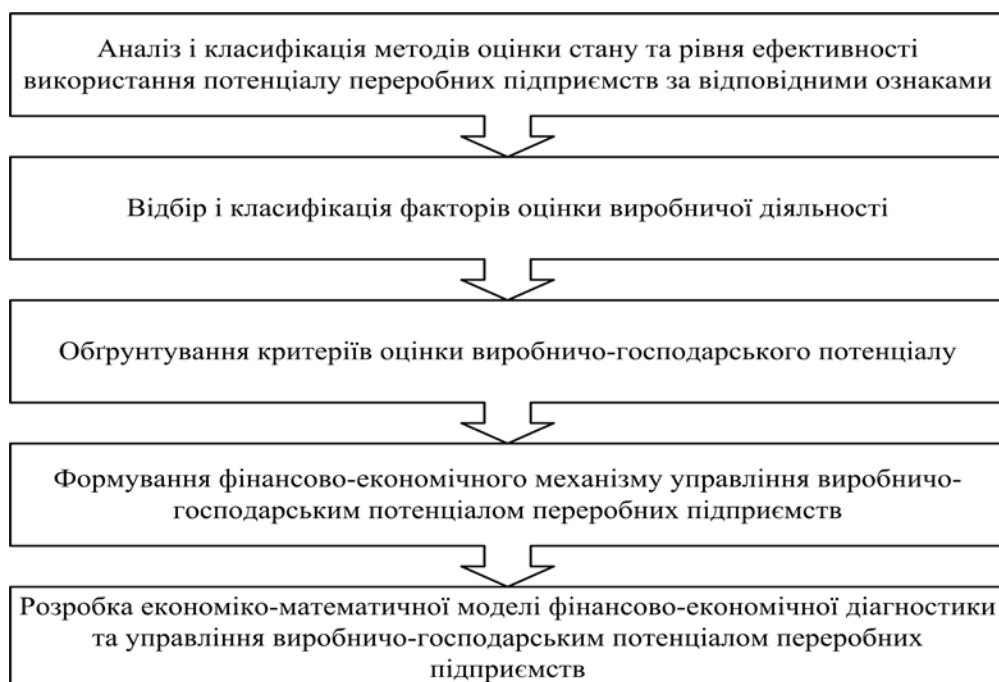
	2013	2014	2015	2016
Виробництво харчових продуктів, напоїв				
М'ясо великої рогатої худоби свіже чи охолоджене, т	1484	1865	1103	5428
М'ясо свиней свіже чи охолоджене, т	668	1115	427	834
М'ясо великої рогатої худоби заморожене, т	8630	5224	6692	4652
Вироби ковбасні, т	970	769	561	562
Соки фруктові та овочеві (крім сумішей), т	14545	10749	12258	10409
Олія соєва нерафінована та її фракції (крім хімічно модифікованих), т	–	517	979	1634
Олія соняшникова нерафінована та її фракції (крім хімічно модифікованих), т	3618	5401	3981	7508
Молоко рідке оброблене (пастеризоване, стерилізоване, гомогенізоване, топлене, пептизоване), т	27174	27267	28574	30230
Масло вершкове, т	4012	4156	3495	4273
Сир свіжий неферментований (недозрілий і невитриманий; уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир), т	–	1518	1335	1286
Сири сичужні та плавлені, т	4455	4394	3883	3190
Йогурт та інші ферментовані чи сквашені молоко та вершки, т	19946	21547	25244	24729
Казеїн та казеїнати, т	843	1205	1829	2310
Борошно, т	59967	62838	56338	58004
Крупи, т	7514	8180	7970	8555
Висівки, відходи та інші залишки від перероблення пшениці, т	19304	19125	18249	18549
Хліб та вироби хлібобулочні, нетривалого зберігання, т	13620	12739	10028	8178
Вироби здобні (булочки підвищеної калорійності, листкові, рулети з маком, рогаики тощо), т	491	418	338	240
Хлібці хрусткі, сухарі, грінки та вироби подібні підсмажені, т	634	758	738	850
Печиво солодке і вафлі, т	1511	1526	1212	3405
Цукор білий кристалічний буряковий, тис.т	132,3	271,7	–	190,2
Корми готові для тварин, що утримують на фермах, крім борошна та гранул із люцерни, тис.т	92,7	98,2	107,6	146,3
Води натуральні мінеральні газовані, тис.дал	735,2	624,2	409,9	385,3
Напої безалкогольні, тис.дал	573,1	555,8	413,0	406,1

Запропоновано авторське бачення організаційного механізму адаптації вітчизняних підприємств до Європейських вимог і місце в них логістичних, маркетингових, інноваційних та ресурсних чинників (трансформаційні аспекти), що схематично відображено на рис. 4.

Рис. 4. Організаційний механізм адаптації вітчизняних підприємств до Європейських вимог і місце в них логістичних, маркетингових, інноваційних та ресурсних чинників (трансформаційні акценти)

Визначено послідовність оцінки виробничо-господарського потенціалу промислових підприємств у вигляді поетапного вирішення низки завдань (рис. 5).

Рис. 5. Послідовність оцінки виробничо-господарського потенціалу промислових підприємств

Здійснено поєднання наявних стратегічних ресурсів, перелік яких зумовлюється особливостями зовнішнього та внутрішнього середовища, що дало змогу побудувати схему ресурсних взаємозв'язків та взаємодії чинників в умовах промислового підприємства (рис. 6).

Рис. 6. Схема ресурсних взаємозв'язків та взаємодії чинників в умовах промислового підприємства

Дослідження показало, що управління витратами необхідно проводити через контроль і аналіз виконання планів і програм, завдяки чому відбувається контроль та координація системи розподілу ресурсів між окремими підрозділами підприємства. При розробці ресурсних стратегій необхідно враховувати такі елементи, як напрями розвитку ресурсних стратегій та показники їх використання.

Визначено основні напрями економії матеріальних ресурсів і їхній вплив на зміст ресурсних стратегій промислового підприємства, що представлено відповідною схемою (рис. 7).

Рис.7. Основні напрями економії матеріальних ресурсів і їхній вплив на зміст ресурсних стратегій промислового підприємства

Удосконалено метод визначення економічної ефективності інноваційних процесів та рівня здатності промислового підприємства до інноваційного розвитку (рис. 8), що дало змогу усунути певні недоліки, а саме: ігнорування зміни вартості грошей у часі, неврахування величини майбутніх надходжень і витрат, повторний рахунок окремих елементів доходів і витрат, неврахування податків і ризиків, які пов'язані з реалізацією інновацій.

Рис. 8. Алгоритм формування організаційного механізму підвищення ефективності управлінської діяльності унаслідок впливу багатокomпонентної моделі в умовах трансформаційної економіки з урахуванням інноваційних, ресурсних, логістичних та маркетингових чинників

Особливість даного методу обумовлюється необхідністю аналізу ефективності реалізації інноваційних процесів на трьох рівнях: макро-, мезо- та макрорівнях, це обґрунтовується тим, що оцінити рівень розвитку інноваційної діяльності окремо взятого підприємства не можливо без аналізу загального розвитку національної економіки, рівня інноваційної активності у галузі та регіоні, що покаже причинно-наслідкові зв'язки.

У другому розділі «Характеристика особливостей управління ефективною діяльністю підприємства в контексті існуючих управлінських теорій та моделей» розкрито сучасний стан розвитку промислових підприємств переробної галузі; охарактеризовано методи оцінювання економічної ефективності інноваційних процесів на промисловому підприємстві; визначено прикладні аспекти визначення економічної ефективності інноваційних процесів та рівня здатності підприємства до інноваційного розвитку (у контексті Європейських вимог).

Наголошено, що процес стратегічного планування посідає центральне місце в системі стратегічного управління витратами. Більшість зарубіжних фірм використовують стратегічне планування, щоб змінитися, вийти з безнадійних ситуацій, які виникли зовні і всередині підприємства.

Основною проблемою стратегічного планування діяльності суб'єктів господарювання є невизначеність зовнішнього оточення, ініціативи конкурентів і пріоритетів споживачів. Ця невизначеність пояснює варіативність сучасних стратегій. Науковці називають кілька моделей стратегічного планування, серед яких: модель інтерпретації; політична модель; модель логістичного нарощування; екологічна модель; модель проникливого керівництва; модель планування.

Доведено, що загальний аналіз результативності інноваційної діяльності підприємства неодмінно залежить від рівня його здатності до інноваційного розвитку (формула 1), який характеризує здатність господарської одиниці розвиватися у майбутньому:

$$K_{ip} = \frac{Ч_{НДДКР}^{\phi}}{Ч_{НДДКР}^H} \cdot K_{\phi} + \frac{П_{НДДКР}^{n.впр}}{П^{cm}} \cdot K^{впр} + \frac{T_{НДДКР}}{T^{cm}} \cdot K^{tex} + \frac{O_{НДДКР}}{O^{cm}} \cdot K^o + \frac{B_{НДДКР}^{\phi}}{B_{НДДКР}^H} \cdot K^e \quad (1)$$

де $Ч_{НДДКР}^{\phi}$ і $Ч_{НДДКР}^H$ – відношення чисельності працівників, зайнятих у НДДКР, до обсягу продукції (питома чисельність) фактичної і по нормативу відповідно, осіб / тис. грн.;

$П_{НДДКР}^{n.впр}$ і $П^{cm}$ – наявний готовий до впровадження продукт НДДКР на заміну старої продукції (за обсягом продажу нової продукції), тис. грн.;

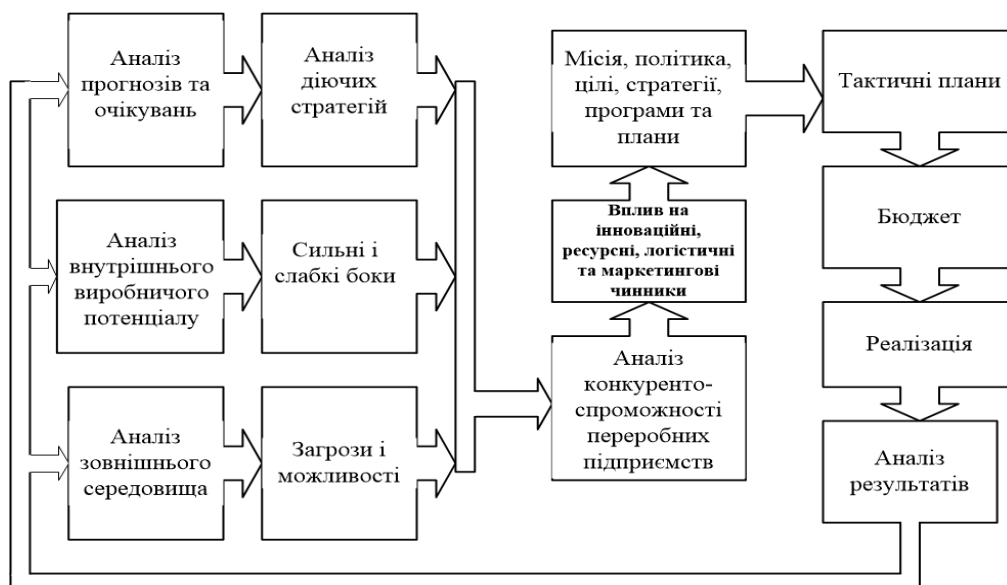
$T_{НДДКР}$ і T^{cm} – наявна готова до впровадження технологія на заміну старої технології (за затратами праці) до обсягу старої технології відповідно, тис. люд.-год.;

$O_{НДДКР}$ і O^{cm} – величина вартості обладнання дослідного виробництва та сукупна вартість обладнання фактичного і за нормативом, тис. грн.;

$B_{НДДКР}^{\phi}$ і $B_{НДДКР}^H$ – величина витрат на НДДКР до обсягу продукції фактичної і за нормативом, тис. грн.;

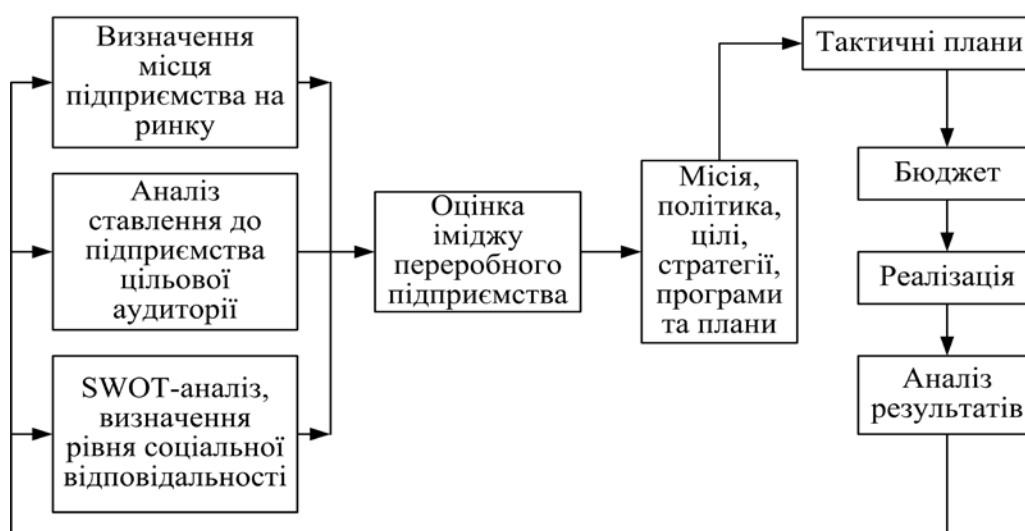
K_{ϕ} , $K^{впр}$, K^{tex} , K^o , K^e – вагові коефіцієнти при відповідних приватних показниках інноваційного розвитку підприємства.

Розроблено модель стратегічного планування, що зорієнтована на створення та підтримку конкурентоспроможності промислового підприємства за рахунок інноваційних, ресурсних, логістичних та маркетингових чинників (рис. 9).

Рис. 9. Модель стратегічного планування, орієнтована на підтримку конкурентоспроможності промислового підприємства за рахунок інноваційних, ресурсних, логістичних та маркетингових чинників

Наголошено, що важливу роль у забезпеченні довгострокового функціонування підприємства на ринку відіграє його імідж. Тому створення позитивного іміджу підприємства – це своєрідні інвестиції. Модель, орієнтовану на створення позитивного іміджу, можуть застосовувати багато підприємств, оскільки в ній відображено поширену концепцію соціальної відповідальності бізнесу перед суспільством, соціально зорієнтовану філософію існування підприємства (рис.10).

Рис. 10. Модель стратегічного планування діяльності промислового підприємства, орієнтована на створення позитивного іміджу

Оскільки впровадження інновацій пов'язано з використанням великого обсягу інформації, повнота і якість якої суттєво впливають на можливість досягнення цілей, що може призвести до помилкових прогнозів, необґрунтованих висновків тощо. Для того, щоб підібрати необхідний характер і джерела інформації, а також визначити підрозділи, що відповідають за її підготовку, запропоновано адаптовану загальновідому класифікацію інформаційного забезпечення, що наведено у табл. 2.

Таблиця 2

Інформаційне забезпечення інноваційного проекту

Сфера пошуку інформації	Джерела інформації	Підрозділи, що відповідають за підготовку інформації
Характеристика об'єкта інвестування	Статут підприємства, установчий договір	Юридичний відділ
Ресурсно-інноваційне оцінювання галузі	Щорічні зведення (довідники) техніко-економічних показників підприємств галузі (підгалузі); статистичні довідники, підготовані органами статистики	Планово-економічний відділ
Характеристика продукції	Паспорт виробу	Відділ головного технолога
Аналіз ринку	Дані досліджень ринку, у т. ч. інформація, одержана під час проведення анкетування	Відділ маркетингу
Аналіз конкурентів	Щорічні зведення (довідники) техніко-економічних показників підприємств тих галузей (підгалузей), до яких входять конкуренти; статистичні довідники, підготовлені органами статистики; газети, журнали (галузеві)	Планово-економічний відділ, відділ маркетингу
Логістично-маркетингова сфера	Дані маркетингових досліджень	Відділ маркетингу
План і структура виробництва	Схеми виробничих потоків; баланси виробничих потужностей; відомості про технологічне устаткування; укладені договори про постачання матеріально-технічних ресурсів; кошторис витрат на виробництво	Відділи головного технолога, матеріально-технічного постачання, технічного контролю, планово-економічний відділ, бухгалтерія
Організаційний план і управління	Організаційна схема управління підприємством; план щодо праці й заробітної платні; план розподілу кадрів; листи обліку кадрів	Відділ праці та заробітної платні; відділ кадрів
Юридичні питання	Статут підприємства; установчий договір	Юридичний відділ
Оцінювання ризиків	Документи, в яких зафіксовані втрати (звіти, пояснювальні записки, доповідні записки, акти, протоколи нарад тощо)	Підрозділи підприємства, що стосуються управління певним видом ризику
Фінансовий план і стратегія фінансування інноваційного проекту	Розрахунок обсягу грошових потоків, баланс підприємства, кошторис витрат на виробництво, розрахунок собівартості, розрахунок прибутку та його розподілу	Бухгалтерія, фінансовий планово-економічний відділи

Проведений аналіз стану інноваційної діяльності промислових підприємств переробної галузі України свідчить про недостатнє використання потенціалу вітчизняного виробництва, недостатньо ефективне управління чинниками, що найбільшою мірою впливають на активізацію інноваційної діяльності й істотно ускладнюють модернізацію та технічне переоснащення підприємств української промисловості, спричиняють зростання її залежності від імпорту машин, обладнання та запчастин для забезпечення ремонтних робіт.

У третьому розділі «**Особливості застосування інноваційно-ресурсних та логістично-маркетингових компонент в організації забезпечення ефективної діяльності промислового підприємства**» проаналізовані механізми реалізації зарубіжного досвіду проведення ефективної комбіновано-інноваційної політики в розвинутих країнах світу, запропоновано процес синергії держави і промислових підприємств для інноваційного розвитку галузі та концепцію реалізації комбіновано-інноваційних підходів у використанні моделей та систем управління в контексті Європейських вимог. Здійснено аналіз ресурсних потоків як важливий елемент логістики підприємства в організації відтворювальних процесів. Внесено пропозиції з удосконалення процесу управління постконфліктного підприємства на основі впливу на інноваційні, ресурсні, логістичні та маркетингові чинники. Визначено інноваційно-ресурсний потенціал промислового підприємства в економічному обґрунтуванні виробничої діяльності та оптимізація витрат.

Для оцінки ефективності застосування ресурсів за основу були використані певні економічні критерії рекомендовані І. Б. Швець, які вдалося отримати на основі дослідження стану промислового виробництва в Україні загалом і підприємствах Тернопільської та Хмельницької області зокрема в розрахунку на один рік, які зведено у таблиці 3.

Таблиця 3

Економічні критерії для оцінки ефективності застосування ресурсів

Критерій	Значення критерію
Фондовіддача виробничих основних засобів	Не менше 0,54 – 0,57
Фондомісткість продукції за основними засобами	Не більше 1,73 – 1,85
Продуктивність праці	Не менше 42-45 тис. грн./чол.
Трудомісткість продукції	На 100 тис. не більше 2,22 – 2,38 чол.
Електроємність продукції	0,57 кВт.ч./грн..
Матеріалоємність продукції	Не менше 0,65 – 0,69
Витрати електроенергії на одиницю витрат праці	Не менше 24-26 тис.кВт.ч./чол.
Енеговіддача на 1000 кВт.ч. електроенергії по продукції	Не менше 1730-1750 грн.
Витрати на виробництво на 1 грн. основних засобів	Не менше 0,52-0,55 грн.
Фондоозброєність праці за основними засобами	Не більше 77-78 тис.грн./чол.
Фондоозброєність праці за оборотними фондами	Не менше 9-10 тис.грн./чол.
Співвідношення обігових та основних засобів	Не менше 0,12-0,24
Витрати електроенергії на переробку ресурсів	Не більше 0,82-0,88 кВт.час/грн.
Коефіцієнт обертання обігових коштів	Не більше 4-4,8 об./рік
Коефіцієнт закріплення обігових коштів	Не менше 0,2-0,25
Витрати на виробництво 1 грн. обігових коштів	Не менше 2,9-3 грн.

Розглянуто процес формування витрат відповідно зі споживанням ресурсів, (рис. 11) та джерел фінансового забезпечення витратків на реалізацію компонент інноваційно-ресурсного та логістично-маркетингового характеру у постконфліктних умовах окремою логістичною системою за відповідними етапами.

Рис. 11. Формування джерел фінансового забезпечення витратків на реалізацію компонент інноваційного, ресурсного, та логістично-маркетингового характеру у постконфліктних умовах

Використовуючи надбання сучасної науки в галузі управління витратами, можна стверджувати про необхідність розроблення алгоритму управління витратами у логістичній системі (рис. 12).

Рис. 12. Алгоритм управління витратами промислового підприємства у логістично-маркетинговій системі

У четвертому розділі «Формування організаційної багатокомпонентної моделі управління чинниками ефективної діяльності промислового підприємства» визначено напрями удосконалення управління чинниками інноваційної діяльності підприємств; обґрунтовано науково-методичні засади застосування комбінованих підходів до управління чинниками інноваційної діяльності підприємства та запропоновано концепцію організаційно-економічного механізму управління ними із застосуванням комбінованих підходів.

У розділі встановлено, що успішне виконання поставленого завдання щодо активізації діяльності підприємств вимагає оволодіння основними способами та шляхами ефективного управління інноваційною діяльністю. Для цього визначено основні напрями удосконалення процесу управління:

- впровадження інформаційної системи управління ефективною діяльністю промислового підприємства;
- оптимізація структури витрат підприємства з найважливішими компонентами в інноваційному ланцюгу: держава–наука–підприємство–продукт–споживачі;
- впровадження багатокомпонентного, функціонального підходу до формування моделі управління чинниками ефективності промислового підприємства.

Запропоновано умови комбінації факторів, які мінімізують витрати при виконанні виробничих функцій. За умови випуску певного обсягу продукції $\bar{E} = E(r_1, \dots, r_l)$ при відомих цінах факторів $q_1, \dots, q_l$. Задача мінімізації витрат $\bar{E} - E(r_1, \dots, r_l) = 0$ з вирівнюванням у якості обмеження може бути замінена задачею мінімізації функції Лагранжа (формула 2):

$$\min \Phi(r_1, \dots, r_l, \lambda) = \sum_{i=1}^l q_i r_i + \lambda [\bar{E} - E(r_1, \dots, r_l)] \quad (2)$$

При визначенні витрат необхідно враховувати, з одного боку, рух і взаємний вплив потоків всередині підприємства і, з іншого боку, правила взаємного обміну потоками між структурними підрозділами підприємства, постачальниками та споживачами, що визначені постачальниками фінансових ресурсів, з постачальниками сировинних і виробничих ресурсів та споживачами готової продукції. Кожна підсистема повинна бути описана функцією, яка концентрує фінансові і матеріальні потоки, що утворюють витрати.

Слід зауважити, що управління витратами породжує конфлікт їх у функціональних підсистемах. Від організації руху потоків на промисловому підприємстві залежить величина показника організаційно-економічної стійкості. Визначення організаційно-економічної стійкості підприємства базується на визначенні ефективності його функціонування.

Багатокомпонентний функціонально-вартісний аналіз являє собою системний підхід до процесу дослідження об'єкта управління. Він спрямований на оптимальне співвідношення між споживчими властивостями та витратами на створення, виробництво та експлуатацію окремого виду діяльності підприємства.

Оскільки будь-який аналіз потребує виконання визначених правил дослідження, то запропоновано в даному аналізі скористатися наступною послідовністю (рис. 13).

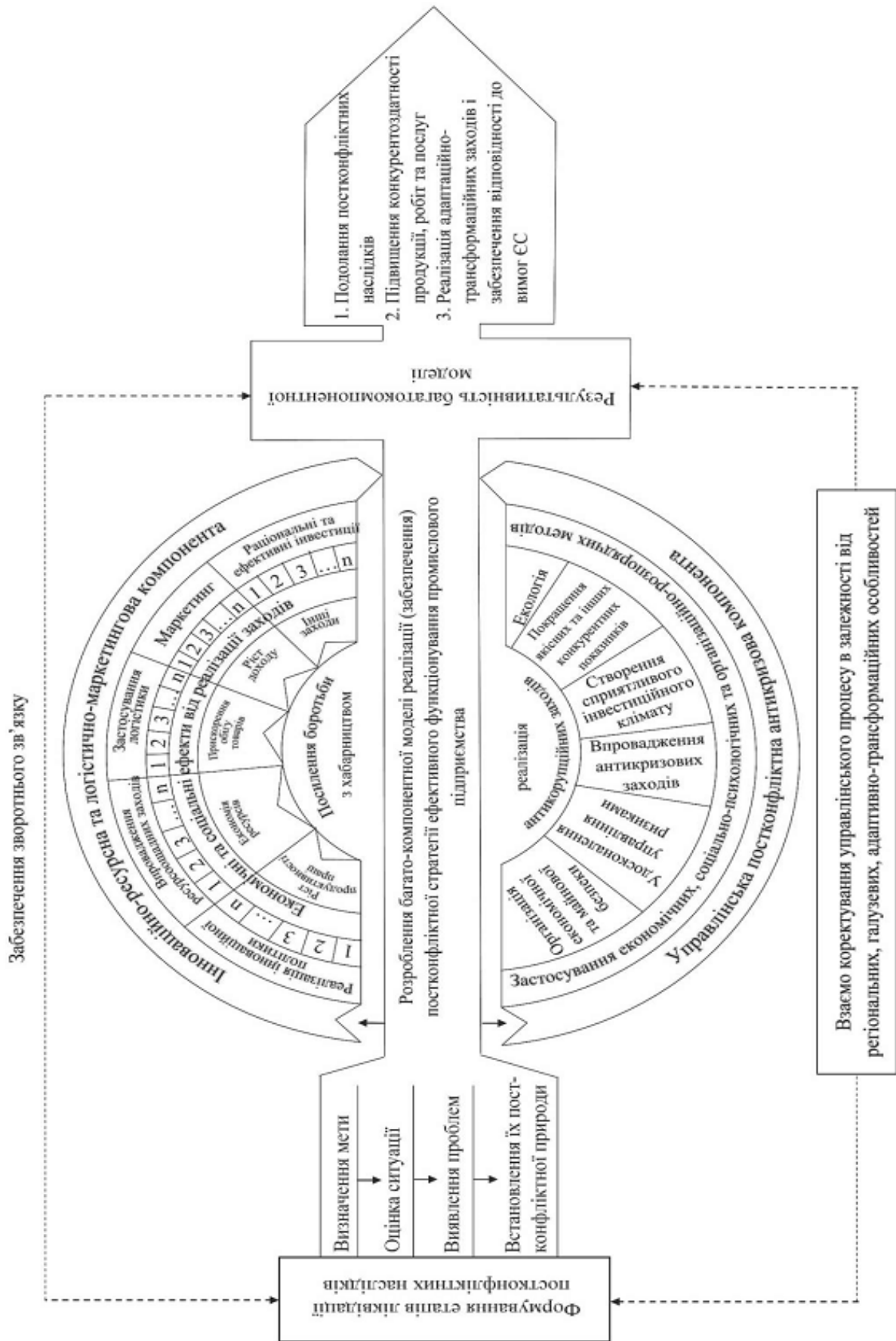

Рис. 13. Процес проведення багатокomпонентного функціонально-вартісного аналізу

Отже, перш за все необхідно мати об'єкт аналізу. В даному дослідженні розглядається виробничий потенціал підприємства. Що стосується визначення життєвого циклу об'єкта дослідження, то він визначається у відповідності до цілей логістично-маркетингової системи підприємства.

Основною метою багатокomпонентного функціонально-вартісного аналізу у роботі буде вважатися розробка у пост конфліктних умовах рекомендацій зі зниження витрат на формування, підтримку та використання виробничого потенціалу (рис. 14). Інноваційно-ресурсна та логістично-маркетингова компоненти передбачає реалізацію інноваційної політики. Впровадження ресурсо-ощадних заходів, застосування логістичних та раціональних підходів до вирішення проблем маркетингу з відповідними вихідними результатами.

Реалізація розробленої багатокomпонентної моделі у постконфліктній ситуації забезпечується окремими заходами щодо ефективного функціонування промислового підприємства. Однією з найважливіших компонент цього процесу є реалізація адаптаційно-трансформаційних заходів на підприємстві щодо забезпечення відповідності їх до вимог ЄС. Очевидно, що, додаючи визначені зусилля, кожен підрозділ промислового підприємства прагне досягти різних цілей і вирішити численні проблеми.

Рис. 14. Багатокомпонентна модель формування організаційного механізму забезпечення стабільного функціонування промислових підприємств

За результатами дослідження виявлено, що без врахування дії зовнішніх та внутрішніх чинників, розробка обґрунтованих практичних рекомендацій з метою удосконалення управління чинниками інноваційної діяльності є неможливою. Це дало підставу для здійснення детального дослідження чинників інноваційної діяльності промислових підприємств на основі використання експертного методу.

Із проведеного дослідження зроблено висновок, що такі чинники як наявність кадрового потенціалу, забезпеченість підприємства фінансовими ресурсами, стан використовуваної на підприємстві техніки і технології, виробничий потенціал підприємства, попит на інноваційну продукцію та рівень маркетингу на підприємстві за оцінюванням експертів є найбільш вагомими та впливовими на рівень розвитку інноваційної діяльності промислового підприємства. Ці чинники на практиці діють не ізольовано, тобто у чистому вигляді, а здебільшого перетинаються і взаємозумовлюють один одного. Частина з них залежить від діяльності підприємства загалом, інші пов'язані з технологічними процесами та організацією виробництва, ще інші – із рівнем використання виробничого потенціалу і впровадженням науково-технічного прогресу.

У п'ятому розділі **«Ефективність використання багатокomпонентної моделі формування організаційного механізму забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства у постконфліктних умовах»** досліджено особливості застосування основних (найбільш застосованих) підходів до управління; здійснено обґрунтування показників оцінки ефективності використання багатокomпонентної моделі в умовах промислового підприємства; удосконалено методичні засади визначення економічної ефективності застосування багатокomпонентної моделі при формуванні стратегії управління промисловим підприємством.

Виходячи з переконання, що інноваційна діяльність підприємства виступає процесом трансформації наукових досліджень і розробок у новий або удосконалений продукт чи технологію, встановлено, що застосування будь-якого з вищезазначених підходів у практичній діяльності вітчизняних промислових підприємств у «чистому» вигляді не завжди є доцільним, що обумовлює необхідність здійснення управління на основі комбінованого підходу, під яким запропоновано розуміти підхід, що передбачає варіювання рішень щодо управління чинниками інноваційної діяльності на основі застосування різних підходів. Опираючись на таке твердження, у роботі сформовано адаптивну модель управління чинниками інноваційної діяльності промислових підприємств, ключовою ідеєю котрої є відображення синтезу підходів управління, що пом'якшуватиме їх недоліки, збагачуватиме зворотній зв'язок та підвищуватиме їх результативність.

З метою підвищення ефективності та результативності аудиту логістично-маркетингової діяльності, враховуючи вищевказані напрями, запропоновано удосконалити методику проведення логістичного аудиту (таблиця 5).

Метод проведення аудиту

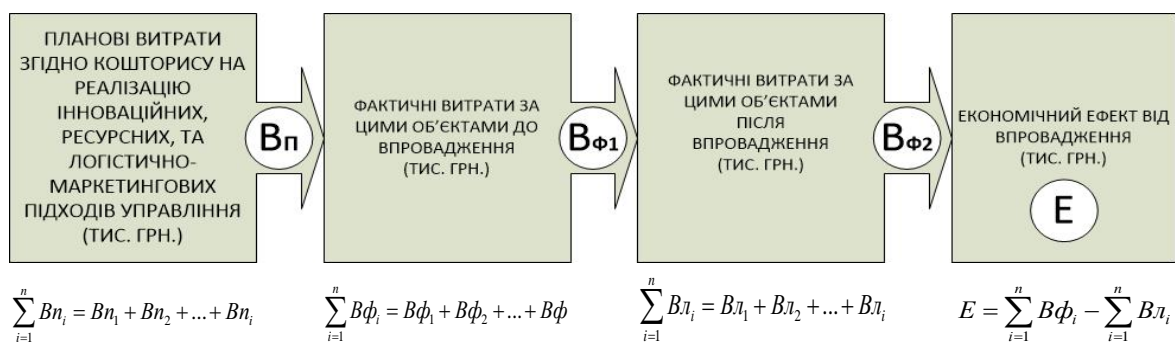
Етап перевірки	Джерело інформації	Процедура логістично-маркетингового аудиту
1	2	3
1. Перевірка системи управління логістично-маркетинговою діяльністю	План розвитку підприємства, результати аналітичних досліджень, пояснювальних записок, спеціальних досліджень тощо	Аналіз місця логістики та маркетингу в діяльності підприємства. Аналіз організаційних структур, що виконують логістичні та маркетингові функції. Аналіз концепції і стратегії логістично-маркетингової діяльності підприємства. Пошук можливостей удосконалення організації логістично-маркетингової діяльності
2. Перевірка системи планування логістично-маркетингової діяльності	Бізнес-план підприємства	Аналіз місця плану логістичної та маркетингової діяльності в структурі бізнес-плану. Виявлення резервів вдосконалення системи планування логістично-маркетингової діяльності
3. Аудит закупівельної логістики	Матеріали діяльності закупівельної системи, контракти	Аналіз забезпечення погодженості дій між службами постачання, виробництва та збуту. Аналіз оптимальності прийняття рішень “зробити або купити”. Оцінка правильності визначення типів закупівель. Аналіз вибору постачальників і організації постачань матеріально-технічних ресурсів на підприємство. Оцінка ефективності контролю закупівельного процесу
4. Аудит виробничої логістики	Статут, структура управління виробництвом, звіти про використання виробничих потужностей, форми організації виробництва, відомості на утримання та експлуатацію обладнання	Аналіз і висновки щодо концепції виробничої діяльності, виробничої стратегії. Аналіз ефективності підходів та систем, що використовуються при управлінні матеріальними потоками в межах внутрівиробничої логістичної системи підприємства. Аналіз чинної системи організації виробництва: схеми руху матеріалів й готової продукції, пошук можливостей їх оптимізації. Аналіз та оцінка основних показників продуктивності виробничої системи, витрат виробництва, продуктивності праці, збитків
5. Аудит розподільчої логістики	Матеріали діяльності збутової системи, облікові дані, журнали-ордери № 11, 10, 10/1, відомість 16, Головна книга	Аналіз ефективності діючої системи збуту: каналів розподілення, організації і методів діяльності, торгових посередників підприємства, надійності поставок, запасів товарів на складах підприємства, втрат на збут, портфеля замовлень та обсягів реалізації продукції
6. Аналіз організації складських процесів	Технологічні карти, технологічні графіки	Аналіз ефективності виконання логістичного процесу на складі. Аналіз ефективності використання складських площ, вантажно-розвантажувального обладнання. Аналіз використання концепції вантажної одиниці. Виявлення можливостей підвищення ефективності складських робіт
7. Аудит логістичного сервісу	Матеріали після реалізаційного обслуговування споживачів	Перевірка існуючих на підприємстві стандартів якості обслуговування. Аналіз рівня логістичного обслуговування. Оцінка ефективності системи якості логістичних послуг. Аналіз реклаमाцій щодо порушення договірних обов'язків. Аналіз рівня логістичних витрат, пов'язаних з сервісним обслуговуванням. Пошук резервів підвищення ефективності рівня логістичного сервісу

Продовження таблиці 5

Етап перевірки	Джерело інформації	Процедура логістично-маркетингового аудиту
1	2	3
8. Аудит інформаційної логістики		Аналіз комунікаційної системи підприємства, ефективності її роботи. Аналіз логістичних інформаційних систем, що використовуються на підприємстві
9. Оцінка ефективності логістично-маркетингової діяльності	Звітність підприємства	Аналіз показників ефективності логістичних та маркетингових витрат в динаміці. Аналіз частки логістичних витрат в обсязі збуту. Розробка заходів щодо оптимізації логістично-маркетингових витрат

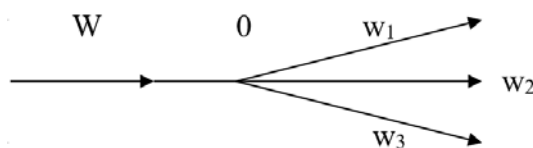
Доцільно відмітити зв'язок ефективності функціонування логістичної системи з покращенням показників терміну оборотності запасів, оборотних активів та коефіцієнту термінової ліквідності. Чим швидше обертання запасів у доходи від реалізації продукції, тим менше грошових коштів знаходиться у цій низько-ліквідній статті оборотних активів, тим більш ліквідну структуру мають оборотні активи.

Загалом модель визначення економічного ефекту від впровадження систем у контексті означеної тематики від впровадження інноваційно-ресурсних та логістично-маркетингових підходів управління компонентами ефективного господарювання промислового підприємства відображено рис. 16.

Рис. 16. Модель визначення економічного ефекту від впровадження інноваційно-ресурсних та логістично-маркетингових підходів управління компонентами ефективного господарювання промислового підприємства

Оскільки будь-яка якість, що реалізується може відобразитись у кінцевому підсумку витратами живої праці (праця завжди може мати грошовий еквівалент) або часу, то оптимальна реалізація у точці О, що розглядається на рисунку (рис. 17), визначиться порівнянням за максимумом.

Рис. 17. Векторне зображення узагальненого ефекту

Методика розрахунку економічного ефекту від функціонування інноваційно-ресурсних та логістично-маркетингових компонент дозволяє визначити фактичні витрати до і після впровадження системи і тим самим дає змогу об'єктивно оцінити інноваційний процес логістизації організаційно-економічного механізму на підприємстві.

ВИСНОВКИ

У науковій роботі здійснено теоретичне обґрунтування та вирішення науково-практичної проблеми щодо формування багатокомпонентної моделі організаційного механізму для забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства на основі інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент, що дозволить максимально використовувати всі важелі та можливості для реалізації внутрішніх резервів зменшення витрат у сучасних умовах господарювання та у контексті вступу України до ЄС.

Основні науково-практичні результати дослідження дозволяють зробити такі висновки.

1. Доведено необхідність вивчення та удосконалення функціонування та регулювання діяльності промислових підприємств, що обумовлено швидким переходом до розвинутих економічних відносин і потребує глибокого аналізу економіки, організації процесу управління чинниками ефективної діяльності промислового підприємства та оптимізації витрат. Проведене дослідження дозволило визначити необхідність вивчення функціонування та регулювання діяльності промислових підприємств, що обумовлено швидким переходом до розвинутих економічних відносин і потребує глибокого аналізу економіки.

2. Сформовано та обґрунтовано концепцію багатокомпонентної моделі формування організаційного механізму забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства на основі використання інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент, що сприятиме підвищенню ефективності його діяльності та оптимізації витрат.

3. Обґрунтовано, що без оцінки ресурсної бази та виробничого потенціалу підприємства неможливо визначити його перспективні напрями розвитку і виробити оптимальну стратегію управління витратами. Тому доводиться приділяти особливу увагу питанням визначення та оцінки технічного рівня виробництва, можливостям інноваційного розвитку. На основі результатів дослідження діяльності вітчизняних промислових підприємств удосконалено науково-методичний підхід до оцінювання виробничо-господарського потенціалу, що визначається необхідністю формування фінансово-економічного механізму управління виробничо-господарським потенціалом промислових підприємств з використанням оптимально збалансованої системи показників. Проведено ідентифікацію чинників внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування промислових підприємств, що передбачає визначення їх інтеграційного впливу на рівень економічної ефективності виробничо-господарської діяльності господарюючих суб'єктів.

4. Доведено, що при побудові моделі стратегічного планування, орієнтованої на підтримку конкурентоспроможності промислового підприємства, потрібно передбачити врахування інноваційних, ресурсних, логістичних і маркетингових чинників впливу на функціонування господарюючого суб'єкта. Запропоновано науково-теоретичний підхід до управління чинниками, які забезпечують стабільне

функціонування промислового підприємства, що полягає у скоординованому впливі на інноваційно-ресурсні та логістично-маркетингові компоненти з метою раціонального використання ресурсів під час розподілу за ланками системи постачання, виробництва та розподілення.

5. В роботі визначено, що однією із важливих проблем ефективного функціонування промислових підприємств є формування відповідної стратегії їх розвитку, в результаті чого доведена необхідність визначення, перш за все, загальної стратегії розвитку підприємства, яку запропоновано розробляти за авторською схемою. Визначені об'єктивні та суб'єктивні чинники, які заважають широко застосовувати систему стратегічного планування: нерозвиненість теоретичних і методологічних засад стратегічного планування; неспроможність виробничо-управлінської системи сприймати вимоги зовнішнього і внутрішнього середовища; відсутність координації та інтеграції діяльності усіх підрозділів підприємства. Найбільш раціональною моделлю стратегічного управління визнана модель планування, що спрямована на вертикальну інтеграцію, використання якої дозволяє приймати рішення щодо розширення профілів діяльності підприємства на базі використання послідовного та спланованого пошуку оптимальних рішень у галузі ефективного управління витратами.

6. У процесі аналізу та узагальнення наявних у вітчизняній та зарубіжній науці підходів до визначення ключових понять у частині уточнення дефініцій «стабільне функціонування», «виробничо-господарський потенціал», «забезпечення стабільного функціонування» які уточнено сутність ознак, взаємозв'язків між ними та обґрунтовано їх співвідношення на основі критерію спрямованості результатів діяльності промислового підприємства з метою підвищення ефективності його діяльності.

7. Ґрунтовно проаналізовано та ідентифіковано систему організаційних та економічних методів управління процесами, теоретичні й прикладні інструменти забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства, що уможливить оперативно впливати на чинники, які сприяють підвищенню ефективності господарювання підприємства і дозволить гнучко реагувати на виникнення випадків, пов'язаних з трансформаційними змінами виробничого середовища;

8. Проведений у роботі аналіз матеріальних, фінансових, трудових та інформаційних ресурсів, що спрямовані на ефективне управління дозволило розвинути принципи побудови моделі забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства на основі виділення цільових пріоритетів та досягти оптимізації його витрат.

9. Доведено, що система управління логістичною системою промислового підприємства передбачає впровадження механізму управління витратами, які в них формуються. Запропоновано проведення структуризації доходів і витрат на основі існуючих концепцій логістики. Сформовано етапи формування поточних витрат, на основі чого побудовано інтегровану структуру витрат та алгоритм їх будування.

10. Обґрунтовано концептуальні положення логістичної системи підприємства, спрямованої на забезпечення його стабільного функціонування, які зорієнтовані на управління матеріальними, фінансовими, трудовими та інформаційними потоками технологічних операцій з постачання ресурсів, виробництва і доведення готової продукції до споживача за такими напрямками: виробничий, підвищення рівня логістичного сервісу, комерційний, технологічний і

соціальний. Запропоновано створити на підприємстві логістичний центр, діяльність та визначено основні функції та напрями діяльності цього підрозділу, що дозволить підвищити рівень ефективності управління витратами підприємства.

11. Обґрунтовано, що найбільш доцільним в сучасних умовах господарювання є логістичний підхід до формування стратегії інноваційного розвитку промислових підприємств, під яким запропоновано розуміти процес побудови механізму, за допомогою якого усі можливі стратегії діяльності окремих елементів логістичної системи підприємства повинні бути щільно пов'язані між собою та забезпечувати якомога швидше досягнення загальної мети підприємства.

12. Доведено, що ефективна діяльність підприємства неможлива без впровадження інноваційно-ресурсних та логістично-маркетингових компонент управління, наявність яких дозволить швидше реагувати на зміни ринку, раціоналізувати управлінський процес, автоматизувати здійснення ряду операцій, у тому числі, здійснювати оптимальне управління витратами. Для вирішення цієї проблеми запропонована модель процесу впровадження інформаційної системи управління логістичною системою підприємства та механізм її впровадження. Визначено, що механізми стратегічного управління розвитком промислового підприємства на основі інтеграції інноваційних, ресурсних, логістичних та маркетингових чинників впливу на ефективність діяльності підприємства у системі стратегічного менеджменту передбачають їх об'єднання у компоненти – інноваційно-ресурсну та логістично-маркетингову – на засадах комплексної реалізації багатокомпонентної моделі формування забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства.

13. У роботі удосконалений інструментарій оцінювання економічної ефективності застосування багатокомпонентної моделі формування організаційного механізму забезпечення стабільного функціонування підприємства ґрунтується на комплексному поєднанні оцінки ефектів інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент на основі використання математичної моделі з урахуванням підходу транслюючих функцій, що уможливить спрощення загальної процедури оцінювання та прийняття управлінських рішень.

14. Описані наукові підходи до обґрунтування раціональних змін в спеціалізації виробництва промислових підприємств та їх збутових орієнтацій дають можливість враховувати умови зростання пропозиції продукції власного виробництва в контексті виходу на нові об'єктові цільові ринки.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Наукові праці, в яких опубліковано основні результати дисертації

1.1. Монографії

1. Шерстюк Р. П. Формування багатокомпонентної моделі організаційного механізму забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства: монографія / Р. П. Шерстюк. – Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2017. – 432 с. (10 друк. арк.).

2. Шерстюк Р. П. Наративи з проблем формування інституційних засад формування Економічної Конституції України: колективна монографія / Б. М. Андрушків, О. О. Бендасюк, І. І. Бендерська, Р. П. Шерстюк та ін.; за заг. ред. Б. М. Андрушківа. – Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2013. – 552 с. (10,04 друк. арк., особистий внесок автора: 2,05 друк. арк., проаналізовано діяльність промислових підприємств, охарактеризовано причини занепаду та застійних явищ).

3. Шерстюк Р. П. Інноваційні засади формування концепції комплексної науково-технічної програми: «Нова економіка Тернопільської області». (Ресурсономічний контекст): колективна монографія / Б. М. Андрушків, Ф. В. Бортняк, Р. П. Шерстюк та ін.; за заг. ред. Б. М. Андрушківа. – Тернопіль: ТзОВ «Видавництво Астон», 2014. – 208 с. (3,6 друк. арк, особистий внесок автора: 1,2 друк. арк, розробка механізму реалізації концепції інноваційної комплексної програми в контексті промислових підприємств).

4. Шерстюк Р. П. Повний регіональний господарський розрахунок – шлях підвищення ефективності територіальної одиниці забезпечення її сталого розвитку: колективна монографія / Б. М. Андрушків, О. О. Бендасюк, М. П. Войнаренко, Р. П. Шерстюк та ін. – Тернопіль : ТзОВ «Терно-граф», 2014. – 680 с. (11,03 друк. арк, особистий внесок автора: 2,1 друк. арк, удосконалено організаційно-економічний механізм управління стратегією підвищення господарсько-фінансової стабільності промислових підприємств).

5. Шерстюк Р. П. Комбіновано-інноваційні підходи до формування організаційного механізму управління чинниками ефективної діяльності підприємства в умовах економічних ризиків (Інституціональні адаптивно-трансформаційні акценти Європейської інтеграції): колективна монографія / О. Б. Бойко, Л. М. Мельник, Р. П. Шерстюк та ін. – Тернопіль : ТзОВ «Терно-граф», 2015. – 408 с. (6,05 друк. арк, особистий внесок автора: 3,1 друк. арк, формування організаційного механізму управління чинниками ефективної діяльності в умовах економічних ризиків).

6. Шерстюк Р. П. Особливості адаптації вітчизняного законодавства до умов та вимог функціонування європейських суб'єктів господарювання (Інноваційно правові колізії розвитку національної економіки): колективна монографія / Б. М. Андрушків, О. Б. Бойко, Р. П. Шерстюк та ін.; за заг. ред. Б. М. Андрушківа. – Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2015. – 344 с. (4,3 друк. арк, особистий внесок автора: 0,7 друк. арк, організаційно-правові засади ресурсокористування в умовах нестабільності).

7. Шерстюк Р. П. Екологічний вектор модернізації економіки та освіти – Європейський контент сталого розвитку регіонів: колективна монографія / Андрушків Б. М., Банах В. А., Метеленко Н. Г., Шерстюк Р. П. та ін.; за заг. ред. Н. Г. Метеленко. – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2016. – 458 с. (7,08 друк. арк., особистий внесок автора: 1,7 друк. арк., формування організаційно-економічного механізму промислового підприємства для забезпечення сталого розвитку держави).

8. Шерстюк Р. П. Інноваційні засоби розвитку нетрадиційних джерел енергії та організація ресурсовикористання в соціогуманітарному комплексі: колективна монографія / Андрушків Б. М., Бойко О. Б., Шерстюк Р. П. та ін. – Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2016. – 804 с. (11,5 друк. арк., особистий внесок автора: 1,4 друк. арк., інноваційний потенціал ресурсовикористання як чинник підвищення економічної ефективності та стабільності).

9. Шерстюк Р. П. Стратегія розвитку адміністративного району (Концептуальні засади організації соціально-економічного розвитку адміністративного району в контексті формування добровільних об'єднань територіальних громад Лановеччини): колективна монографія / Б. М. Андрушків, Н. Б. Кирич, Г. Х. Мельник, Р. П. Шерстюк та ін. – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017. – 452 с. (6,01 друк. арк., особистий внесок автора: 1,2 друк. арк., проаналізовано та визначено чинники, які впливають на успішне функціонування промислових підприємств).

1.2. Публікації у наукових фахових виданнях України, у виданнях які включено до міжнародних наукометричних баз даних, та в наукових періодичних виданнях іноземних держав

10. Шерстюк Р. П. Перед'європейські адаптивні заходи з впровадження державної інноваційної політики у сфері людського капіталу (Контексти обслуговуючих підприємств та організації підприємницької діяльності) / Р. Шерстюк, Б. Андрушків, Н. Кирич, О. Погайдак // Вісник НУВГП. Економіка : зб. наук. праць. – Рівне : НУВГП, 2014. – Вип. 1(65). – С. 437-448. (0,5 друк. арк., особистий внесок автора: 0,3 друк. арк., визначено чинники впливу на розвиток професійного навчання управлінського персоналу підприємства запропоновано напрями удосконалення механізмів мотивації).

11. Шерстюк Р. П. Особливості інформаційного забезпечення системи управління промисловим підприємством в умовах реалізації багатокомпонентного аналітичного підходу / Р. Шерстюк, О. Кузьмак, І. Кінаш, О. Погайдак // Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. – Економічні науки: збірник наукових праць. Вип. 29. – Чернівці: Технодрук, 2015. – С. 133-140. (0,33 друк. арк., особистий внесок автора: 0,2 друк. арк., розкриття особливостей інформаційного забезпечення системи управління промисловим підприємством з використанням багатокомпонентного аналітичного підходу).

12. Шерстюк Р. П. Особливості використання державних важелів управління інноватикою суб'єктів господарювання – як інструментом підвищення їхньої конкурентоспроможності (Європейські акценти) / Шерстюк Р. П., Андрушків Б. М., Кирич Н. Б., Погайдак О. Б. // Теорія та практика державного управління: зб. наук. пр. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2015. – Вип. 2 (49). – С. 134-143. (0,41 друк. арк., особистий внесок автора: 0,29 друк. арк., досліджено можливість застосування важелів управління з боку держави для підвищення конкурентоспроможності та забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства).

13. *Шерстюк Р. П. Євроінтеграційна трансформація нововведень з використанням дуалістичного підходу до управління підприємством (Постконфліктні аспекти впровадження інновацій у виробництво) / Р. Шерстюк, І. Кінаш, О. Погайдак, О. Кузьмак // Вісник Запорізького національного університету: Збірник наукових праць. Економічні науки. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2015. – Вип. 4(28). – С. 38-49. (0,5 друк. арк., особистий внесок автора: 0,32 друк. арк., досліджено шляхи підвищення ефективності інноваційно-ресурсної та логістично маркетингової компонент в умовах нестабільності та запропоновано постконфліктне управління чинниками підвищення конкурентоздатності) (*Міжнародна представленість та індексація журналу: International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF)*).

14. *Шерстюк Р. П. Контрейлерні перевезення – перспективи розв'язання проблеми в Україні (Шляхи удосконалення транспортного обслуговування в умовах гібридної війни) / Р. Шерстюк, Б. Андрушків, Н. Кирич, О. Погайдак, І. Стойко // Вісник економічної науки України. – 2015. – № 1 (28). – С. 23-26. (0,3 друк. арк., особистий внесок автора: 0,16 друк. арк., застосування інноваційно-логістичних підходів та організаційних чинників для ефективного функціонування підприємства) (*Міжнародна представленість та індексація журналу: Google Scholar (США)*).

* Видання одночасно належить до наукових фахових видань України.

15. *Шерстюк Р. П. Імплементування інформаційної системи інноваційно-логістичного механізму управління ефективною діяльністю промислового підприємства як важіль стратегічного оновлення виробництва / Р. П. Шерстюк // Вісник економічної науки України. – 2015. – №2(29). – С. 142-150. (0,4 друк. арк.) (*Міжнародна представленість та індексація журналу: Google Scholar (США)*).

16. *Шерстюк Р. П. Проблеми збору та переробки вторсировини в Україні: економічні ефекти / Р. П. Шерстюк, Б. О. Язлюк, Б. М. Андрушків, Н. Б. Кирич, О. Б. Погайдак, С. М. Співак // Український журнал прикладної економіки. – 2017. – Том 2. – Випуск 1. – С. 166-174. (0,41 друк. арк., особистий внесок автора: 0,19 друк. арк., визначення економічної ефективності збору та переробки вторсировини) (*Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus (Польща), World Cat, ResearchBib (Японія), Open Academic Journal Index (Росія), CiteFactor Academic Scientific Journals (США), Google Scholar (США)*).

17. *Шерстюк Р. П. Розвиток промислових підприємств в умовах суспільної нестабільності: ресурсно-інноваційні чинники (Особливості організаційного процесу забезпечення ефективності економічних реформ в умовах Європейської адаптації суб'єктів господарювання) / Б. Андрушків, Н. Кирич, О. Погайдак // Галицький економічний вісник. – 2017. – № 1 (52). – С. 32-43. (0,48 друк. арк., особистий внесок автора: 0,31 друк. арк., обґрунтовано наукові підходи та чинники забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства) (*Міжнародна представленість та індексація журналу: Google Scholar (США)*).

18. Шерстюк Р. П. Гермінативний розвиток – альтернатива сталості (Алгоритм формування організаційних підходів до забезпечення гермінативного розвитку суспільства) // Б. Андрушків, Л. Мельник, Р. Шерстюк, С. Співак, О. Погайдак, Н. Кирич / Соціально-економічний розвиток регіонів в контексті міжнародної інтеграції. – Випуск № 27 (15). – Херсон, 2017. – С. 37-48. (0,45 друк. арк., особистий внесок автора: 0,28 друк. арк., запропоновано багатокomпонентну тенеу реалізації концепції сталості).

19. *Шерстюк Р. П. Перспективи розвитку інформаційного та інвестиційного забезпечення промислового підприємства як складових багатокomпонентної моделі організаційного механізму / Р. П. Шерстюк // Аналітично-інформаційний журнал «Схід». – 2014. – № 5 (131). – С. 62-68. (0,29 друк. арк.) (*Міжнародна представленість та індексація журналу: CrossRef, UNIVERSITY OF NEW BRUNSWICK (Канада), GIGA (Німеччина), Ulrichsweb Global Serials Directory (США), EBSCO (США), BASE (Німеччина), Index Copernicus (Польща), Російський індекс наукового цитування (РИНЦ), World Cat, DOAJ, Google Scholar (США)*).

20. *Шерстюк Р. П. Оцінка ефективності функціонування промислових підприємств (Компонента організаційного процесу економічних реформ у постконфліктних умовах) / Р. П. Шерстюк // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності : збірник наукових праць : у 2-х вип. / ПДТУ. – Маріуполь, 2015. – Вип. 2, Т. 1. – С. 129-138. (0,4 друк. арк.) (*Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus (Польща), World Cat, Google Scholar (США)*).

21. *Шерстюк Р. П. Багатокомпонентний, функціонально-логістичний підхід до формування моделі управління чинниками підвищення ефективності промислового підприємства у постконфліктний період / І. А. Кінаш, О. І. Кузьмак, О. Б. Погайдак, Р. П. Шерстюк // Сталий розвиток економіки. – 2015. – №4'(29). – С. 44-53. (0,38 друк. арк., особистий внесок автора: 0,19 друк. арк., дослідження та застосування інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент в умовах управління промисловим підприємством) (**Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus (Польща), Google Scholar (США)**)).

22. *Шерстюк Р. П. Аналіз ефективності інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент організаційного механізму управління в умовах євроінтеграційної трансформації підприємства / І. А. Кінаш, О. І. Кузьмак, О. Б. Погайдак, Р. П. Шерстюк // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. – 2015. – Т. 20, Вип. 5. – С. 122-127. (0,25 друк. арк., особистий внесок автора: 0,15 друк. арк., ефективне використання інноваційно-ресурсної та логістично маркетингової компонент в управлінні промисловим підприємством з залученням багатокомпонентного аналітичного підходу) (**Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus (Польща), Google Scholar (США)**)).

23. *Шерстюк Р. П. Особливості вирішення реформаційних проблем – громадська оцінка процесів / Б. М. Андрушків, Н. Б. Кирич, Л. М. Мельник, О. Б. Погайдак, Р. П. Шерстюк // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності: збірник наукових праць / ДВНЗ «ПДТУ». – Маріуполь, 2016. – Вип. 14. – С. 35-42. (0,33 друк. арк., особистий внесок автора: 0,17 друк. арк., запропоновано шляхи підвищення ефективності за рахунок управлінських чинників) (**Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus (Польща), World Cat, Google Scholar (США)**)).

24. *Шерстюк Р. П. Особливості формування методології забезпечення сталого розвитку підприємства на сучасному етапі [Електронний ресурс] / Богдан Андрушків, Лілія Мельник, Роман Шерстюк // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2016. — Вип. 2 (15). — С. 125-138. (0,58 друк. арк., особистий внесок автора: 0,36 друк. арк., визначено місце і роль промислового підприємства у реалізації проблемних питань сталого розвитку) (**Міжнародна представленість та індексація журналу: Infobase Index (Індія), Open Academic Journal Index (Росія), Ulrichsweb Global Serials Directory (США), Cosmos Impact Factor (Німеччина), EBSCO (США), BASE (Німеччина), Index Copernicus (Польща), Російський індекс наукового цитування (РИНЦ), World Cat, ResearchBib (Японія), CiteFactor Academic Scientific Journals (США), Global Impact Factor (Австралія), Scientific Indexing Services (США), Google Scholar (США)**)).

25. *Шерстюк Р. П. Стратегія розвитку консалтингу в системі управління інноваційним розвитком підприємства. / Б. М. Андрушків, Н. Б. Кирич, О. Б. Погайдак, Л. М. Мельник, С. М. Співак, Р. П. Шерстюк, // Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки: 36. наук, праць. – Маріуполь: ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», Вип. 32. –Т. 1. – 2016. – С. 141-149. (0,37 друк. арк., особистий внесок автора: 0,24 друк. арк., запропоновано методи оцінки інноваційних процесів, з точки зору комплексного використання інноваційних чинників) (**Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus (Польща), Cosmos Impact Factor (Німеччина), World Cat, Google Scholar (США)**)).

26. *Шерстюк Р. П. Концепція регіонального розвитку промисловості в умовах трансформаційної економіки [Електронний ресурс] / Б. Андрушків, С. Співак, Р. Шерстюк, Н. Кирич, О. Погайдак // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2017. – Вип. 1 (16). – С. 3-14. – Режим доступу до журналу: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2017/17abmute.pdf>. (0,49 друк. арк., особистий внесок автора: 0,38 друк. арк., запропоновано концепцію соціально-економічного розвитку промислового підприємства) (**Міжнародна представленість та індексація журналу: Infobase Index (Індія), Open Academic Journal Index (Росія), Ulrichsweb Directory (США), Cosmos Impact Factor (Німеччина), EBSCO (США), BASE (Німеччина), Index Copernicus (Польща), Російський індекс наукового цитування (РИНЦ), World Cat, ResearchBib (Японія), CiteFactor (США), Global Impact Factor (Австралія), Scientific Indexing Services (США), Google Scholar (США)**)).

27. *Шерстюк Р. П. Сучасні проблемні доміанти злочинних груп у соціогуманітарному просторі України (безпекознавчий вимір системи підприємницьких структур) / О. І. Вівчар, В. В. Храпкіна, Р. П. Шерстюк // Проблеми системного підходу в економіці. – Збірник наукових праць. – Випуск 3(59). – Київ, 2017. – С. 55-61. (0,29 друк. арк., особистий внесок автора: 0,15 друк. арк., запропоновано організаційно економічні засоби формування структурних елементів розроблення багатовекторного механізму системи економічної безпеки підприємств) (**Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus (Польща), Google Scholar (США)**)).

28. *Sherstiuk R. Some difficulties in recyclable materials processing [Електронний ресурс] / Anatolii Turylo, Bohdan Andrushkiv, Serhii Spivak, Olha Pogaidak, Roman Sherstiuk // Computer Science Information Technology Automation. – 2017. – No 7. – pp. 78-82. (0,21 друк. арк., особистий внесок автора: 0,11 друк. арк., запропоновано шляхи підвищення ефективності господарювання, за рахунок інноваційно-управлінських чинників та застосування засобів модернізації виробничо-технологічних процесів) (**Міжнародна представленість та індексація журналу: Infobase Index (Індія), Open Academic Journal Index (Росія), Ulrichsweb Directory (США), Journalindex, INSPIRE, General Impact Factor, Index Copernicus (Польща), ResearchBib (Японія), CiteFactor (США), Scientific Indexing Services (США), Google Scholar (США)**)).

29. *Шерстюк Р. П. Стратегічні імперативи формування механізму управління соціогуманітарними чинниками економічної безпеки підприємств в сучасних посттрансформаційних умовах / О. Б. Погайдак, Р. П. Шерстюк, О. І. Вівчар // Держава та регіони: науково-виробничий журнал Серія: Економіка та підприємництво / Класичний приватний ун-т. – № 2 (95). - Запоріжжя, 2017. – С. 39-44. (0,25 друк. арк., особистий внесок автора: 0,1 друк. арк., розроблення стратегії соціогуманітарної компоненти економічної безпеки) (**Міжнародна представленість та індексація журналу: Google Scholar (США)**)).

30. *Шерстюк Р. П. Формування категоріального апарату соціально відповідальної діяльності бізнесу // Б. М. Андрушків, О. І. Павликівська, Р. П. Шерстюк / Вісник ЗНУ: Збірник наукових праць. Економічні науки № 4. – Запоріжжя, 2017. – С. 7-17. (0,45 друк. арк., особистий внесок автора: 0,32 друк. арк., діагностовано інструменти регулювання соціально-відповідальної діяльності) (**Міжнародна представленість та індексація журналу: International Innovative Journal Impact Factor (IIJIF), Google Scholar (США)**)).

2. Опубліковані праці апробаційного характеру

31. Шерстюк Р. П. Особливості використання логістичного інструментарію в організації планування та управління підприємством в постконфліктних умовах / Р. П. Шерстюк, О. М. Владимир // Маркетинговий інструментарій управління попиту на товари і послуги: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2015. – С 95-97. (0,13 друк. арк., особистий внесок автора: 0,08 друк. арк., досліджено особливості використання логістичного інструментарію в організації управління промисловим підприємством).

32. Шерстюк Р. П. Економічні аспекти багатокомпонентного інформаційного забезпечення впровадження новітніх технологій у виробництво / Р. П. Шерстюк // Актуальні задачі сучасних технологій: збірник тез доповідей IV міжнародної науково-технічної конференції молодих учених та студентів, (Тернопіль, 25-26 листопада 2015 року) / Міністерство освіти і науки України, Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя [та ін.]. – Тернопіль: ТНТУ, 2015. – С. 248-249. (0,08 друк. арк.)

33. Шерстюк Р. П. Показники оцінки ефективності інноваційно-логістичних процесів у сфері управління промислового підприємства (Європейські адаптивно-трансформаційні контексти) / Р. П. Шерстюк, О. Б. Погайдак // Стан і перспективи харчової науки та промисловості: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Тези доповідей (Тернопіль 8-9 жовтня 2015 року) / МОН України, ТНТУ ім. І. Пулюя – Тернопіль: Вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя. – 2015. – С. 204-205. (0,08 друк. арк., особистий внесок автора: 0,05 друк. арк., досліджено інноваційно-логістичні процеси в управлінні промисловим підприємством та охарактеризовано показники оцінки їх ефективності).

34. Шерстюк Р. П. Інноваційна діяльність як умова входження України до ЄС та підвищення конкурентоспроможності підприємств / Р. П. Шерстюк // Інноваційні аспекти ресурсовикористання: матеріали Четвертої Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті почесного професора ТНТУ ім. І. Пулюя, академіка НАН України Чумаченка Миколи Григоровича, (Тернопіль, 27 березня 2015 року) / МОН України, ТНТУ ім. І. Пулюя [та ін.]. – Тернопіль: ТНТУ, 2015 – С. 42-43. (0,07 друк. арк.).

35. Шерстюк Р. П. Основні напрями (компоненти) розвитку вітчизняних підприємств як складової організаційного процесу економічних реформ України / Р. П. Шерстюк, Б. М. Андрушків // Проблеми та перспективи розвитку підприємництва: Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 25 листопада 2016 року). – Х.: ХНАДУ. – Т.3. – С. 90-92. (0,12 друк. арк., особистий внесок автора: 0,06 друк. арк., досліджено розвиток промислових підприємств в процесі економічних реформ).

36. Шерстюк Р. П. Ефективне управління інноваційним, ресурсним та логістично-маркетинговими чинниками забезпечуються використанням багатокомпонентної моделі / Б. М. Андрушків, В. А. Паляниця // Інноваційні засади управління підприємствами в умовах сталого розвитку: матеріали П'ятої всеукраїнської науково-практичної конференції пам'яті почесного професора ТНТУ ім. І. Пулюя, академіка НАН України Чумаченка Миколи Григоровича, (Тернопіль, 25 березня 2016 року) / МОН України, ТНТУ ім. І. Пулюя [та ін.]. – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2016 – С. 127-128. (0,08 друк. арк., особистий внесок автора: 0,04 друк. арк., досліджено чинники забезпеченні використанням багатокомпонентної моделі).

37. Шерстюк Р. П. Інноваційні, ресурсні та логістично-маркетингові чинники та їх вплив на удосконалення процесу управління постконфліктного підприємства / Р. П. Шерстюк // Матеріали XIX наукової конференції Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя (Тернопіль, 18-19 травня 2016 року) Міністерство освіти і науки України, Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя [та ін]. – Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя. – 2016. – С. 237-238. (0,07 друк. арк.).

38. Шерстюк Р. П. Багатокомпонентний підхід до управління інноваційними, ресурсними та логістично-маркетинговими чинниками для ефективної діяльності промислового підприємства / Р. П. Шерстюк // Інноваційний розвиток: стратегічний погляд у майбутнє: матеріали Шостої всеукраїнської науково-практичної конференції пам'яті почесного професора ТНТУ ім. І. Пулюя, академіка НАН України Чумаченка Миколи Григоровича (Тернопіль, 2017 року) / МОН України, ТНТУ ім. І. Пулюя [та ін.]. – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017 – С. 73. (0,04 друк. арк.).

39. Шерстюк Р. П. Розвиток інноваційного потенціалу соціального бізнесу України. / Р. П. Шерстюк, Д. Б. Шеліхевич // Особливості розвитку соціального бізнесу в умовах інтеграційних перетворень: матеріали науково-практичного семінару (Тернопіль, жовтень 2017 року) / МОН України, Тернопільський національний технічний університет ім. І Пулюя [та ін]. – Тернопіль: 2017. – С. 47-48. (0,08 друк. арк., особистий внесок автора: 0,03 друк. арк., досліджено стан розвитку інноваційної складової промислових підприємств).

3. Інші публікації, які додатково відображають наукові результати дисертації:

40. *Шерстюк Р. П. Перспективи використання стратегічного ресурсу (Європейські контексти аграрних реформ в Україні) / Б. М. Андрушків, Н. Б. Кирич, О. Б. Погайдак, Р. П. Шерстюк // Економіка і управління. – № 3 (71). – 2016. – С. 11-25. (0,63 друк. арк., особистий внесок автора: 0,31 друк. арк.) (**Міжнародна представленість та індексація журналу: Index Copernicus (Польща), Google Scholar (США)**)).

41. Шерстюк Р. П. Шляхи удосконалення моральної та матеріальної зацікавленості у творчій праці (Досвід синтезу державної і громадської нагородних систем в Україні) [Електронний ресурс] / Б. Андрушків, Н. Кирич, О. Погайдак, Р. Шерстюк // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2017. — Вип. 2 (17). — С. 3-12. — Режим доступу до журналу: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2017/17abmutp.pdf>. (0,41 друк. арк., особистий внесок автора: 0,29 друк. арк.) (**Міжнародна представленість та індексація журналу: Infobase Index (Індія), Open Academic Journal Index (Росія), Ulrichsweb Directory (США), Cosmos Impact Factor (Німеччина), EBSCO (США), BASE (Німеччина), Index Copernicus (Польща), Російський індекс наукового цитування (РИНЦ), World Cat, ResearchBib (Японія), CiteFactor (США), Global Impact Factor (Австралія), Scientific Indexing Services (США), Google Scholar (США)**)).

42. Шерстюк Р. П. Вектори та пріоритети розвитку національної економіки в сучасних умовах / С. М. Співак, Б. М. Андрушків, Н. Б. Кирич, Р. П. Шерстюк та ін. // Парадигма попередження соціально-економічного колапсу в Україні: Монографія. – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017. – С. 179-181. (0,12 друк. арк.).

* Видання одночасно належить до наукових фахових видань України.

43. Шерстюк Р. П. Механізм та етапи реалізації концепції інноваційної комплексної науково-технічної програми: «Нова економіка Тернопільської області» // Б. М. Андрушків, О. Б. Бойко, Н. Б. Кирич, Р. П. Шерстюк та ін. // Наш завтрашній день. Пошук шляхів управління розвитком області: Монографія / за заг. ред. Б. М. Андрушківа – Тернопіль: ТЗОВ «Терно-граф», 2015. – С. 133-144. (0,5 друк. арк.).

АНОТАЦІЯ

Шерстюк Р. П. Багатокомпонентна модель формування організаційного механізму забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства (Постконфліктні Європейсько-трансформаційні акценти). - Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 - економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). - Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя Міністерства освіти і науки України. - Тернопіль, 2018.

Обґрунтовано авторський підхід щодо концепції багатокомпонентної моделі формування організаційного механізму забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства на основі використання інноваційно-ресурсної та логістично-маркетингової компонент. Запропоновано науково-теоретичний підхід до управління чинниками, які забезпечують стабільне функціонування промислового підприємства. Здійснено обґрунтування системи організаційних та економічних методів управління процесами, теоретичні й прикладні інструменти забезпечення стабільного функціонування промислового підприємства.

Удосконалено теоретико-методологічні підходи до побудови моделі стратегічного планування, орієнтованої на підтримку конкурентоспроможності промислового підприємства та науково-методичний підхід до оцінювання виробничо-господарського потенціалу промислових підприємств.

Здійснено ідентифікацію чинників внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування промислових підприємств. Розроблено інструментарій оцінювання економічної ефективності застосування багатокомпонентної моделі формування організаційного механізму забезпечення стабільного функціонування підприємства.

Розроблено рекомендації щодо оптимізації структури витрат промислового підприємства та розподілення його ресурсів в інноваційному, ресурсному та логістично-маркетинговому ланцюгу на основі функціонально-логістичного підходу до управління витратами та ефективного використання ресурсів.

Ключові слова: *багатокомпонентна модель, організаційний механізм, стратегічне управління, інноваційно-ресурсна компонента, логістично-маркетингова компонента, стабільне функціонування, скоординований вплив, конкурентоспроможність, виробничо-господарський потенціал.*

АННОТАЦИЯ

Шерстюк Р. П. Многокомпонентная модель формирования организационного механизма обеспечения стабильного функционирования промышленного предприятия (Постконфликтных Европейско-трансформационные акценты). - Рукопис.

Диссертация на соискание ученой степени доктора экономических наук по специальности 08.00.04 - экономика и управление предприятиями (по видам экономической деятельности). - Тернопольский национальный технический университет имени Ивана Пулюя Министерства образования и науки Украины. - Тернополь, 2018.

Обоснован авторский подход, к концепции многокомпонентной модели формирования организационного механизма обеспечения стабильного функционирования промышленного предприятия на основе использования инновационно-ресурсной и логистически-маркетинговой компонент. Предложено научно-теоретический подход к управлению факторами, которые обеспечивают стабильное функционирование промышленного предприятия. Осуществлено обоснование системы организационных и экономических методов управления процессами, теоретические и прикладные инструменты обеспечения стабильного функционирования промышленного предприятия.

Определена роль и место стратегического планирования в системе формирования многокомпонентной модели управления инновационными, ресурсными и логистическими и маркетинговыми факторы активизации промышленного производства в постконфликтный период. Усовершенствована теоретико-методологические подходы к построению модели стратегического планирования, ориентированной на поддержку конкурентоспособности промышленного предприятия.

Усовершенствована теоретико-методологические подходы к построению модели стратегического планирования, ориентированной на поддержку конкурентоспособности промышленного предприятия и научно-методический подход к оценке производственно-хозяйственного потенциала промышленных предприятий.

Осуществлена идентификация факторов внутренней и внешней среды функционирования промышленных предприятий. Разработан инструментарий оценки экономической эффективности применения многокомпонентной модели формирования организационного механизма обеспечения стабильного функционирования предприятия.

Разработаны рекомендации по оптимизации структуры расходов промышленного предприятия и распределение его ресурсов в инновационном, ресурсном и логистически-маркетинговом цепи на основе функционально-логистического подхода к управлению затратами и эффективного использования ресурсов.

Выделены принципы построения модели обеспечения стабильного функционирования промышленного предприятия на основе выделения целевых приоритетов. Получили дальнейшее развитие научные подходы к обоснованию рациональных изменений в специализации производства промышленных предприятий и их сбытовых ориентаций, которые, в отличие от существующих, учитывают условия роста предложения продукции собственного производства в контексте выхода на новые целевые рынки.

Развиты механизмы стратегического управления развитием промышленного предприятия на основе интеграции инновационных, ресурсных, логистических и маркетинговых факторов влияния на эффективность деятельности предприятия в

системе стратегического менеджмента. Усовершенствована концептуальные положения логистической системы предприятия, направленной на обеспечение его стабильного функционирования.

Ключевые слова: *многокомпонентная модель, организационный механизм, стратегическое управление, инновационно-ресурсная компонента, логистически-маркетинговая компонента, стабильное функционирование, скоординированное влияние, конкурентоспособность, производственно-хозяйственный потенциал.*

ANNOTATION

R. Sherstiuk. Multicomponent Model of Forming an Organizational Mechanism for Ensuring the Stable Functioning of an Industrial Enterprise (Post-conflict European Transformation Accents). - Manuscript.

Scientific thesis for the Degree of Doctor of Economic Sciences in the specialty 08.00.04 - Economics and management of enterprises (by types of economic activity). - Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ministry of Education and Science of Ukraine. - Ternopil, 2018.

The author's approach concerning the concept of the multicomponent model of forming an organizational mechanism for ensuring the stable functioning of an industrial enterprise based on the use of innovation-resource and logistic-marketing components has been substantiated. The scientific-theoretical approach to the management of factors ensuring the stable functioning of the industrial enterprise has been proposed. The substantiation of the system of organizational and economic methods of process management, theoretical and applied tools for ensuring the stable functioning of the industrial enterprise has been done.

The theoretical and methodological approaches to the construction of the strategic planning model that oriented to support the competitiveness of an industrial enterprise and a scientific and methodical approach to the estimation of the industrial and economic potential of industrial enterprises have been improved.

Identification of factors of the internal and external environment of the functioning of industrial enterprises has been done. The evaluation criteria of the economic efficiency of using the multicomponent model of forming an organizational mechanism for ensuring stable functioning of the enterprise have been explained.

Recommendations on optimization of the structure of expenses of the industrial enterprise and distribution of its resources in the innovation, resource and logistics-marketing chain on the basis of functional-logistic approach to cost management and efficient use of resources have been elaborated.

Key words: *multicomponent model, organizational mechanism, strategic management, innovation-resource component, logistic-marketing component, stable functioning, coordinated influence, competitiveness, production and economic potential.*

Підписано до друку 22.02.2018. Формат 60*90, 1/16.
Друк лазерний. Папір офсетний. Гарнітура TimesNewRoman.
Умовно-друк. арк. 1,8. Наклад - 100 прим.
Замовлення № 2-22022018.

Друк ФОП Паляниця В. А.
Свідоцтво ДК №4870 від 20.03.2015 р.
м. Тернопіль, вул. Б. Хмельницького, 9а, оф. 38.
тел. (0352) 528-777.